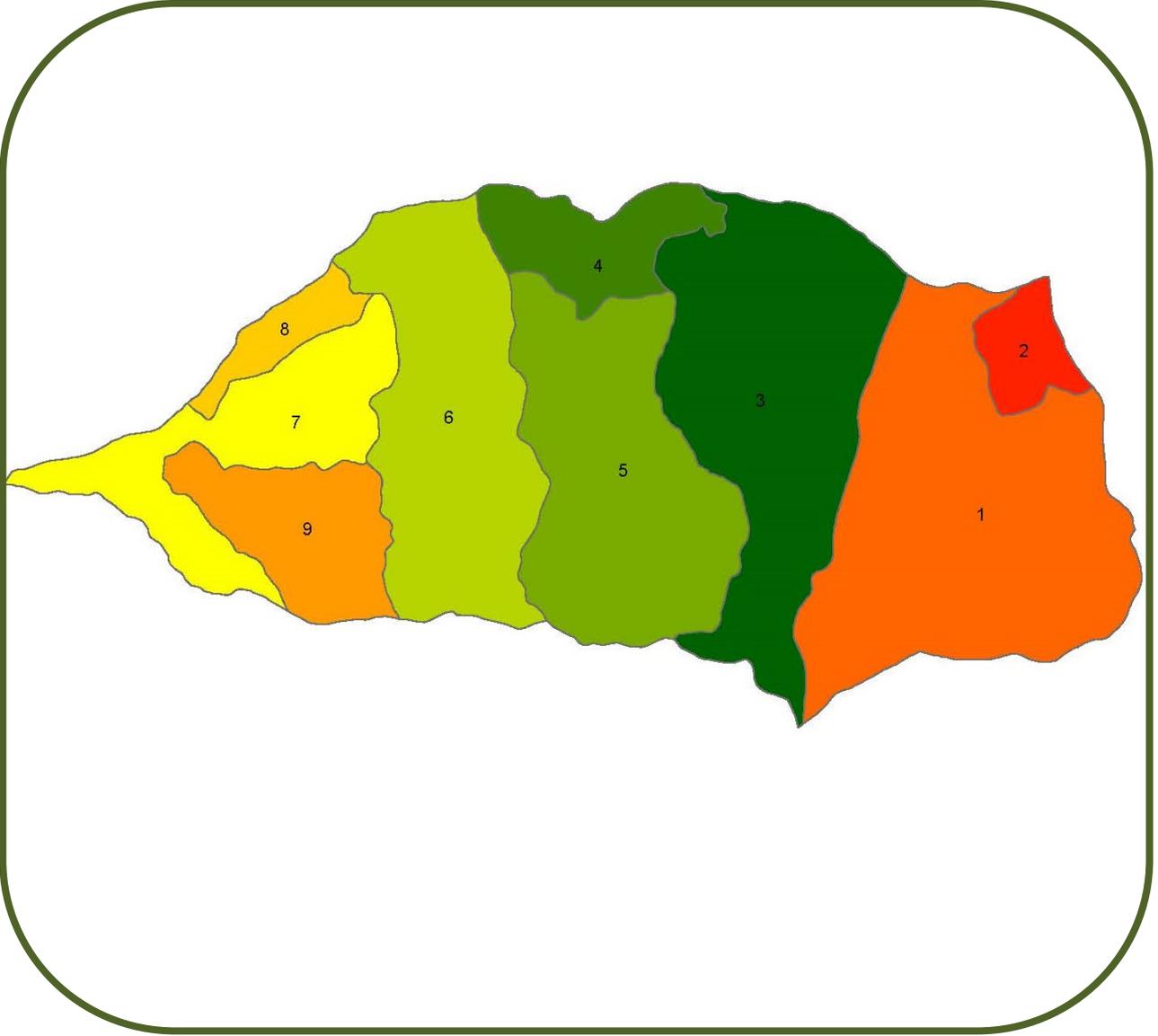

खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना प्रतिवेदन मिर्लुङ गाविस

तनहुँ
जिल्ला

तयार गर्ने

गाउँ विकास समितिको कार्यालय, मिर्लुङ

तयार गरिएको मिति : २०७२/०५/३०

गाउँ विकास समिति स्तरीय
खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना
अद्यावधिक प्रतिवेदन

मिर्लुङ

तनहुं

२०७२

विषय सूची

पृष्ठ नं.

१.	परिचय	१
	१.१ पृष्ठभूमि	१
	१.२ उद्देश्य	२
	१.३ विधि	२
	१.४ सिमितता	३
२.	गाउँ विकास समितिको संक्षिप्त जानकारी	३
	२.१ अवस्थिति, सिमाना तथा प्रशासनिक विभाजन	३
	२.२ क्षेत्रफल तथा भूउपयोग	४
	२.३ जनसंख्या, घरधुरी र जातजाती	४
३.	खानेपानीको अवस्था	५
	३.१ गाविसको खानेपानीको तुलनात्मक अवस्था	५
	३.२ खानेपानीको विद्यमान अवस्था	५
४.	स्वास्थ्य र सरसफाइको तुलनात्मक अवस्था	६
५.	गाविसको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना कार्यान्वयन तथा संशोधित कार्य योजना	७
६.	जलवायु परिवर्तन अनुकुलन तथा विपद् जोखिम न्यूनिकरण अनुसूचीहरू	९
	अनुसूची-१: प्रत्येक वडाको जनसंख्याको विवरण	१२
	अनुसूची-२: घरधुरी तथा जातीय समुदाय सम्बन्धी अध्यावधिक तथ्यांक	१२
	अनुसूची-३: गाविसस्तरीय सूचनाहरू	१५
	अनुसूची-४: खानेपानीको तुलनात्मक अवस्था	१६
	अनुसूची-५: पानीको स्रोत संबन्धी विवरण	१९
	अनुसूची-६: विद्यमान पोखरीहरूको अवस्था	२३
	अनुसूची-७: खानेपानीको सुविधास्तर निर्धारण	२४

अनुसूची-८: आ.व. २०७०/०७१ सम्म सम्पन्न भएका २९ योजनाहरू र प्रयोगमा रहेका श्रोतहरू एवम् उक्त योजनाहरूको हालको अवस्था	२७
अनुसूची-९: उप-स्वास्थ्य चौकी संग लिईएको तथ्यांक	२९
अनुसूची-१०: विद्यालयको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको अवस्था	२९
अनुसूची-११: सार्वजनिक संघ संस्थाहरूको वर्तमान खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको अवस्था	३१
अनुसूची-१२: टोलहरूको विद्यमान खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको अवस्था	३२
अनुसूची-१३: खुल्ला दिसा मुक्त पछिको गतिविधिको सहयोगमा गाविसस्तरको पहुँचको अवस्था	३४
अनुसूची-१४: वडास्तरिय तर्जुमा गरिएका खानेपानी योजनाहरूको विवरण	३६
अनुसूची-१५: गाविस स्तरिय तर्जुमा गरिएका खानेपानी योजनाहरूको विवरण र लागत	३९
अनुसूची-१६: गाविस स्तरीय पूर्ण सरसफाइ रणनीतिक योजना	४१

यस भित्र प्रयोग गरिएका सक्षिप्त रूपहरू:

आर. भि. टि.	रिजर्भ्वार टंकी
आ. व.	आर्थिक वर्ष
उ. मा. वि.	उच्च माध्यमिक विद्यालय
किमि	किलोमिटर
क्र.सं.	क्रम संख्या
खा. पा.	खानेपानी
खा. पा. यो.	खानेपानी योजना
गाविस	गाउँ विकास समिति
जि. आई.	ग्याल्भनाइज्ड आइरन
जि. वि. स.	जिल्ला विकास समिति
नि. मा. वि.	निम्न माध्यमिक विद्यालय
ने. रु.	नेपाली रुपैया
नं.	नम्बर
प्रा. वि.	प्राथमिक विद्यालय
मा. वि.	माध्यमिक विद्यालय
वि. सं.	विक्रम सम्बत
स. स. यो.	सरसफाइ योजना
सि. सि.	कलेक्सन च्याम्बर
VWASH	Village Water, Sanitation and Hyigene
VWASHCC	Village Water, Sanitation and Hyigene Coordination Committee
WWASHCC	Ward, Water, Sanitation and Hyigene Coordination Committee
WCF	Ward Citezen Forum

१. परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

नेपाल सरकारको सन् २०१७ सम्ममा सबैलाई खानेपानी र सरसफाइ सुबिधा पुर्याउने लक्ष्य हासिल गर्ने दिशामा सहयोग गर्दै स्थानीय निकायहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले नेपाल सरकार र फिनल्याण्ड सरकारका बीच पश्चिमाञ्चल तथा मध्य पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रका गरी चौध वटा जिल्लाहरूमा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता कार्यक्रम सञ्चालनको लागि द्विपक्षिय सम्झौता भए बमोजिम पश्चिम नेपाल ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाइ परियोजना सन् २००८ देखि २०१३ अवधिको पहिलो चरण सफलतापूर्वक सम्पन्न गरी सन् २०१३ देखि २०१८ सम्मको अवधिको लागि दोस्रो चरण आरम्भ भएको छ ।

यस सन्दर्भमा समुदायले सहभागितात्मक रूपमा तर्जुमा गरेको योजनाले मात्र समुदायका वास्तविक आवश्यकताको पहिचान गर्न सक्दछ र खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको क्षेत्रमा गरिने बाह्य सहयोग वास्तविक आवश्यकता भएको वर्गमा पर्दछ जसले स्थानीय सरकारको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने क्षमतालाई विकास गरी सन् २०१७ को नेपाल सरकारको लक्ष्य पुरा गर्न सहयोग गर्दछ भन्ने मान्यतालाई अंगीकार गरी परियोजनाको पहिलो चरणमा विभिन्न ५२ वटा गाविसको गाउँस्तरीय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना र एउटा नगरपालिकाका वडाहरूको वडास्तरीय योजना तर्जुमामा सहयोग गरिएको थियो ।

यस परिप्रेक्ष्यमा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजनामा तर्जुमा भएका क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गर्नको लागि परियोजनाले पहिलो चरणमा पर्याप्त आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गरायो जसको फलस्वरूप: खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छताको क्षेत्रमा उक्त गाविसहरूमा आमूल परिवर्तन भएको छ ।

परियोजनाको दोस्रो चरणको परियोजना दस्तावेजले वास्तविक रूपमा सेवाविहीन, जसले हालसम्म खानेपानी कार्यक्रमको लागि कुनै पनि बाह्य सहयोग प्राप्त गरेका छैनन् त्यस्ता क्षेत्रमा मात्र परियोजनाको सहयोग केन्द्रीत गर्ने निर्देश गरे बमोजिम परियोजनाको सहयोग विस्तारको लागि थप दुर्गम तथा सेवाविहीन गाविसहरू छनौट गरी सोहि बमोजिमको योजना तर्जुमा गरी सहयोग गर्ने भन्ने उल्लेख भएको छ । यसका साथै परियोजनाको पहिलो चरण सम्पन्न भएका गाविसहरूबाट क्रमशः परियोजनाको सहयोगको बहिर्गमन गर्दै जानको लागि समेत उक्त गाविसहरूको हालको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको वस्तुस्थिति अद्यावधिक गर्नु आवश्यक देखिएको साथै परियोजनाको बहिर्गमन पश्चात समेत गाविसले सेवा पुग्न बाँकी रहेका क्षेत्रमा अतिरिक्त स्रोतको खोजी गरी वा आफ्नै स्रोत परिचालन गर्न समेत अद्यावधिक खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजनाको आवश्यकता पर्ने भएकोले समेत पहिलो चरणमा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना तर्जुमा भएका सबै गाविसहरूमा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना अद्यावधिक गर्नु वाञ्छनीय देखिएकोले खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना अद्यावधिक कार्यमा सहजीकरण गर्ने जिल्ला विकास समिति, जिल्ला प्राविधिक कार्यालय जस अन्तर्गतको जिल्ला खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता इकाइ र गाउँ विकास समिति समेतलाई उक्त कार्यको लागि सहयोगी दस्तावेजको रूपमा तयार गरिएको गाउँ विकास समिति स्तरीय खानेपानी, सरसफाइ तथा

स्वच्छता योजना अद्यावधिक गर्ने निर्देशिका(VWASH Plan Updating Guidelines) वमोजिम यो प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

१.२ उद्देश्य

गाउँस्तरीय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना अद्यावधिक कार्यको समग्र उद्देश्य गाउँ विकास समितिलाई स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली, २०५६ को दफा (६५) ले प्रत्येक स्थानीय निकायलाई आफ्नो सिमाक्षेत्र भित्र सञ्चालन हुने विकास निर्माण कार्य जनमुखी, सहभागितात्मक, प्रभावकारी, सुव्यवस्थित र दीगो प्रतिफल दिने गरी सञ्चालन गर्न आवधिक गाउँ विकास योजना तयार गरी सोही योजना अन्तरगतका आयोजनाहरूलाई प्राथमिकताको आधारमा सञ्चालन गर्न निर्देशित गरे वमोजिम अद्यावधिक गाविस खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना तयार गरिएको छ ।

यसका अतिरिक्त यस कार्यका खास उद्देश्यहरू निम्न वमोजिम रहेका छन्:

- गाउँ विकास समितिको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको वर्तमान अवस्थाको विश्लेषण गरी सबैका लागि खानेपानी र सरसफाइ सुविधा उपलब्ध गराउन अब आवश्यक पर्ने स्रोतको पहिचान गर्नु,
- गाविस क्षेत्रभित्र सेवाविहीन, सेवा प्राप्त र सुविधा स्तरोन्नती गर्नुपर्ने समुदायको पहिचान गरी प्राथमिकिकरण गर्ने र सोहि वमोजिम स्रोतको विनियोजन गर्ने,
- गाविसको पूर्ण सरसफाइको रणनीतिक योजना तर्जुमा गर्ने र सोहि वमोजिम कार्यक्रमहरू तय गर्ने,
- जलवायु परिवर्तनबाट खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता क्षेत्रमा पर्न गएका तथा भविष्यमा पर्न सक्ने असरहरूको वारेमा अध्ययन गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण र जलवायु परिवर्तन अनुकूलनका क्रियाकलापहरू पहिचान तथा तर्जुमा गर्नु,
- पश्चिम नेपाल ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाइ परियोजनाको दोस्रो चरणको अवधारणा वमोजिम उक्त गाविसमा परियोजनाको सहयोगको स्तर निर्धारण गरी सोहि वमोजिम कार्ययोजना तयार गर्ने कार्यमा सहयोग गर्नु रहेको छ ।

१.३ विधि

गाउँस्तरीय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना अद्यावधिक कार्यको लागि निम्न वमोजिमको क्रियाकलाप गरिएको थियो ।

क्र.सं.	क्रियाकलापको नाम	समयाबधी	कैफियत
१	सहजकर्ताको तालिम तथा विद्यमान खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजनाको डेस्क अध्ययन कार्य	७ दिन	जिल्लास्तरमा
२	गाविसस्तरीय अद्यावधिक कार्यशाला	१ दिन	गाविसस्तरमा
३	वडास्तरीय कार्यको लागि तयारी	३ दिन	गाविसस्तरमा
४	वडास्तरीय तथ्यांक अद्यावधिक कार्यशाला	९ दिन	वडास्तरमा
५	तथ्यांकको प्रारम्भिक विप्लेशन तथा योजना तर्जुमा पूर्व तयारी	८ दिन	गाविसस्तरमा

६	गाविसस्तरीय योजना तर्जुमा कार्यशाला	२ दिन	गाविसस्तरमा
---	-------------------------------------	-------	-------------

उपरोक्त क्रियाकलापहरूमध्ये सहजकर्ताको तालिम व्यवस्थापन र प्रतिवेदन लेखन कार्यको संयोजन जिल्ला विकास समितिले गरेको छ भने बांकी क्रियाकलापहरू सहजकर्ताको सहयोगमा गाउँ विकास समिति/VWASHCC र वडा नागरिक मञ्चले आयोजना गरेका थिए ।

समग्र अद्यावधिक कार्यको अगुवाई गाविसले गरेको थियो जसको लागि गाविसलाई आवश्यक सहयोग गर्न जिल्ला विकास समितिले एकजना सामाजिक र एकजना प्राविधिक कर्मचारी उपलब्ध गराएको थियो ।

१.४ सिमितता

यस खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना, जिल्लाको यस क्षेत्रको विकासको निम्ति पूर्णरूपमा सहयोगी रहेपनि यसका आफ्ना केही सीमितताहरू रहनेछन्:

- अपभ्रष्ट आउनसक्ने तत्कालिन आवश्यकताहरूको प्राथमिकिकरण
- पर्याप्त बजेट विनियोजनमा न्यूनता
- प्राथमिक तहको तथ्याङ्कको सहज उपलब्धता
- राजनैतिक स्थिरता एवं स्थानीय सरकार तथा सुशासन
- पर्याप्त प्राविधिक तथा प्रशासनिक कर्मचारीको खटनपटन
- दातृ राष्ट्र तथा संघ, संस्थाहरूको सहयोगको सुनिश्चितता एवं निरन्तरता
- राजनीतिज्ञ तथा योजनाकारहरूको दूरदृष्टि

२. गाउँ विकास समितिको संक्षिप्त जानकारी

२.१ अवस्थिति, सिमाना तथा प्रशासनिक विभाजन

जिल्लाको सदरमुकाम दमौलीबजार देखि करीब ३३.५ किमि (पृथ्वीलोकमार्ग हुँदै श्रोतः गुगल) उत्तर पूर्वमा यस मिल्नुड गाउँ विकास समिति रहेको छ । छ । यसको पूर्वमा चोक चिसापानी र बसन्तपुर गाविसहरू, पश्चिममा रिस्ती गाविस, उत्तरमा रूपाकोट गाविस र दक्षिणमा सतीस्वारा गाविस पर्दछन् । राजनैतिक विभाजनका हिसाबले यो गाउँ विकास समिति जिल्लाको निर्वाचन क्षेत्र नं. १ र इलाका नं. २ अन्तर्गत रहेको छ । ६२ वटा टोल/बस्ति हरूमा विभाजित यस गाउँ विकास समितिको प्रशासनिक कार्य वडा नं. ४ बयपानी भञ्ज्याङ स्थित गाउँ विकास समितिको कार्यालयबाट हुँदै आएको छ ।

तनहुं जिल्ला

२.२ क्षेत्रफल तथा भूउपयोग

भिरालो धरातलीय स्वरूपले बनेको यो गाउँ विकास समिति समुद्री सतहबाट ४३८ मिटर देखि १५५५ मिटर सम्मको उचाईमा अवस्थित छ । कूल क्षेत्रफल करिब ३५.६० वर्ग किलोमीटर रहेको यस गाउँ विकास समितिको भूउपयोग स्थिति देहाय बमोजिम छ :

कुल कृषियोग्य भूमि	: ७५.४१ %	
जंगल क्षेत्र	: २२.२६ %	
खोलानाला, आवास तथा अन्य क्षेत्र	: ०२.३३ %	(श्रोत: गाविस पार्श्व चित्र)

२.३ जनसंख्या, घरधुरी र जातजाती

यस गा.वि.स.को, जातजातीको बसोवासको स्थिति हेर्दा विविधता रहेको पाईन्छ । वडा भेला, घरधुरी सर्वेक्षण अध्ययनबाट आएको तथ्याङ्क अनुसार हाल यस गाविसमा कुल १,४२६ घरधुरी रहेका छन । यस गाविसको कूल जनसंख्या (प्रक्षेपित) ५,३२५ मध्ये महिलाको जनसंख्या ३,०६१ अर्थात ५७.४९ % र पुरुषको २,२६३ अर्थात ४२.५१ % रहेको छ । अन्य जातजातीको बाहुल्यता रहेको यस गाविसमा अन्य जातजाती ५३.०२ %, आदिवासी जनजातीको ३०.३६ %, दलितको १६.०६ % र धार्मिक अल्पसंख्यकको ०.५६% घरधुरी रहेको छ । विस्तृत विवरण अनुसूची- १ र २ मा दिइएको छ ।

यस गाविसमा २ वटा उ.मा.वि, एउटा मा.वि, ३ वटा नि.मा.वि र २ वटा प्राथमिक विद्यालय रहेका छन् भने ३ वटा सेवामूलक कार्यालयहरू उप स्वास्थ्य चौकी १, गाविसको कार्यालय १ र हुलाक सेवा कार्यालय १ रहेका छन् । त्यसै गरी २३ वटा अन्य संघ संस्थाहरू रहेका छन् ।

यस गा.वि.स.मा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता कार्यक्रम शुरु भए पछि हालको समयमा दक्ष जनशक्तिको अवस्था हेर्दा ग्रामिण खानेपानी मर्मत सम्भार कार्यकर्ता ... जना, स्थानिय चर्पी निर्माण कार्यकर्ता ... जना, सरसफाइ स्वच्छता सहजिकरणको लागि श्रोत ब्यक्तिजना गरी कूल ... जना रहेको देखिन्छ । विस्तृत विवरण अनुसूची- ३ मा दिइएको छ ।

३. खानेपानीको अवस्था

३.१ गाविसको खानेपानीको तुलनात्मक अवस्था

यस गाविसका जम्मा १,४२६ घरधुरी मध्ये खानेपानी सेवा प्राप्त घरधुरी २९१ अर्थात २०.४१ % र सेवावाट बञ्चित घरधुरी ११३५ अर्थात ७९.५९ % रहेको छ । जस मध्ये योजनाको धाराबाट पानी खाने ४२.४३ %, कुवाको खानेपानी प्रयोग गर्ने घरधुरी ४३.१३ %, ढुंगेधाराको खानेपानी प्रयोग गर्ने १२.९७ % र खोला, नदीको खानेपानी प्रयोग गर्ने १.४७ % रहेको छ । यसको विवरण अनुसूची-४ मा दिइएको छ ।

पानीको स्रोत सम्बन्धी विवरण : यस गाविसमा कूल १३२ वटा खानेपानीका स्रोतहरूको पहिचान गरिएको छ । सबै भन्दा धेरै वडा नं ३ मा २९ वटा र सबै भन्दा थोरै वडा नं ८ मा ८ वटा पहिचान गरिएको छ । विस्तृत विवरण अनुसूची-५ मा दिइएको छ ।

त्यसै गरि गाविसका ८ वटा वडाहरूमा कूल १७ वटा पोखरीहरू भएको तथ्यांकले देखाउँछ । वडा नं ६ मा पोखरी नभएको देखिन्छ । एउटा पोखरी माटो र ढुंगा बाट बनेको छ भने अन्य पोखरीहरू माटो बाट मात्र बनेका छन् । सबै पोखरीहरू जनावरको प्रयोगको लागि बनाईएको देखिन्छ । १६ वटा पोखरीहरूको अवस्था मध्यम र, एउटा पोखरीको अवस्था नराम्रो देखिन्छ । यसको विवरण अनुसूची-६ मा दिइएको छ ।

३.२ खानेपानीको विद्यमान अवस्था

सुबिधास्तर वर्गिकरण गर्दा ६२ वटा टोल मध्ये ९ वटा (१४.५२ %) पानी थाप्ने स्थानको अवस्था राम्रो, २१ वटा (३३.८७ %) को अवस्था औसत र ३२ वटा (५१.६१ %) को अवस्था नराम्रो रहेको छ । विस्तृत विवरण अनुसूची-७ मा देखाइएको छ ।

आ.व. २०७०/०७१ सम्म सम्पन्न भएका २२ योजनाहरू र प्रयोगमा रहेका श्रोतहरू एवम् उक्त योजनाहरूको हालको अवस्था अनुसूची-८ को तालिकामा देखाइएको छ । जस मध्ये दुईटा योजनाको भौतिक अवस्था राम्रो, १८ वटाको सन्तोषजनक र बांकी २ वटाको खराब देखिन्छ । विभिन्न समयमा सम्पन्न भएका सबै योजनाहरू ग्राभिटी प्रणालीका रहेका छन् । दुईटा बाहेक अन्य सबै योजनामा खानेपानी सुरक्षा योजना लागु गर्नु पर्ने, ५ वटा योजनामा स्रोत संरक्षण गर्नु पर्ने, ७ वटामा गुणस्तर सुधार गर्नु पर्ने र ७ वटा मा पाईप लाईन र अन्य संरचना मर्मत गर्नु पर्ने देखिन्छ । हाल यस गाविसमा खा.पा.यो. निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको देखिदैन ।

४. स्वास्थ्य र सरसफाइको तुलनात्मक अवस्था

गाउँ स्तरिय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना अध्यावधिक गर्ने सिलसिलामा स्थानीय स्वास्थ्य चौकी संग लिईएको तथ्यांक अनुसार ५ वर्ष भन्दा मुनीका बच्चाहरूको पोषणको अवस्था सामान्य रहेको देखिन्छ । भाडापखाला सम्बन्धी उपचार गरिएका ५ वर्ष मुनिका बच्चाहरूको कूल संख्या ९० मध्ये ३० जनाको उप स्वास्थ्य चौकीबाट उपचार गरिएको र ३० जनाको ग्रा. स्वा.का. बाट उपचार गरिएको र बाँकी ३० जनाको सिफारिस गरिएको देखिन्छ । भिटामिन ए को कमी ३६ जना महिला र ७ जना पुरुषमा देखिएको छ । विस्तृत विवरण अनुसूची-९ मा देखाईएको छ ।

यस गाविसका टोलहरूको विद्यमान सरसफाइ तथा स्वच्छताको तथ्यांक हेर्दा कूल १,४२६ घरधुरी मध्ये १०४५ (७३.२८ %) घरमा पक्की चर्पी, ५१ (३.५८%) घरमा अस्थायी चर्पी र बाँकी ३३० (२३.१४%) घरमा चर्पी नभएको तथ्यांकले देखाउँछ ।

८ वटा सरकारी (सामुदायिक) विद्यालय रहेको यस गाविसमा सबै विद्यालयको आफ्नै भवन छ । विद्यार्थी संख्या छात्रा ५७६, छात्र ५७७ गरी जम्मा ११५३ र शिक्षिका ३६, शिक्षक ६० गरी जम्मा ९६, विद्यार्थी, शिक्षकको कूल संख्या १२४९ रहेको छ । ८ वटा विद्यालयहरू मध्ये एउटामा खानेपानी प्रणाली नै छैन, ७ वटा मध्ये एउटा संचालनमा छैन र संचालनमा भएका ६ वटा मध्ये पनि दुईटामा खानेपानी प्रयाप्त छैन । त्यसै गरी फोहर फाल्ने खाडल एउटा विद्यालयमा छैन र फोहर पानीको निकास ४ वटामा छ भने पानी शुद्धिकरणका लागि घरेलु विधि अपनाउने दुई मात्र विद्यालय विद्या निकुञ्ज उ.मा.वि. र खांडदेवी प्रा. वि. रहेकाछन् । सबै विद्यालयमा शौचालय छ । ६ वटामा छात्रा र छात्रको लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय छ भने २ वटामा एउटै छ । त्यस्तै भिन्न क्षमता भएकाहरूको पहुँच योग्य शौचालय रा. नि.मा.वि कवाचित, अरनिको मा.वि. ठूलो ढुगां र रा. नि.मा.वि. आहाले .मा मात्र छ । शौचालयको लागि पानीको ब्यवस्था ३ वटामा नभएको देखिन्छ । २ वटा मा मात्र साबुनको ब्यवस्था नभएको देखिन्छ । रा.जलदेवी नि.मा.वि. र सरस्वती मन्दिर उ.मा.वि दुईटा विद्यालयहरूमा शौचालय संख्या र आकार प्रयाप्त छैन । विस्तृत विवरण अनुसूची-१० मा देखाईएको छ ।

सार्वजनिक संघ संस्थाहरूमा भएको खानेपानी तथा सरसफाइको सुविधा संबन्धमा, प्राप्त तथ्यांक बमोजिम यस गाविसमा २४ वटा संघ संस्थाहरूमध्ये आफ्नो भवन भएको १७ वटा, भाडामा ६ वटा र १ वटाको थाहा नभएको देखिन्छ । खानेपानीको सुविधा ४ वटामा छ र ४ वटैमा पर्याप्त छ । साबुन पानीले हात धुने स्थान ९ वटामा मात्र छ । शौचालयको सुविधा ९ वटामा मात्र छ । महिला र पुरुषको लागि छुट्टा छुट्टै एउटा र भिन्न क्षमता भएकाहरूको पहुँच योग्य ३ वटा रहेको तथ्यांकले देखाउँछ । फोहर ब्यवस्थापनको अभ्यास, जलाउने या खाल्डोमा फाल्ने देखिन्छ । विस्तृत विवरण अनुसूची-११ मा देखाईएको छ ।

सरसफाइ तथा स्वच्छताको अवस्था: गाविसको जम्मा १४२६ घरधुरी मध्ये १०४५ घरधुरीमा पक्की शौचालय, ४० घरधुरीमा बायोग्यास जडान भएको, २८५ घरधुरीमा सुधारिएको आधुनिक चुलो, ११४ घरधुरीमा भांडा सुकाउने चांग, २९ घरधुरीमा फोहर फाल्ने खाडल, भांडा माइने प्लेट फर्म कुनै पनि घरधुरीमा नभएको, १२९ घरधुरीमा पानी शुद्धिकरणको लागि घरेलु विधि अपनाउने गरेको, १०१५ घरधुरीमा हात धुने ठाउ, ६२६ घरधुरीमा करेसाबारी ब्यवस्थापन भएको, ८४ घरधुरीमा करेसाबारीमा खेर गएको पानी प्रयोग गर्ने गरेको र ११०३ घरधुरीमा स्वच्छ तरिकाले खानेकुरा ब्यवस्थापन गर्ने गरेको तथ्यांकले देखाउँछ । विस्तृत विवरण अनुसूची-१२ मा देखाईएको छ । खुला दिसा मुक्त पछिको पूर्ण

सरसफाइको अवस्था हेर्दा, पूर्ण सरसफाइका क्रियाकलापहरू क्रमागत रहेको देखिन्छ । विस्तृत विवरण अनुसूची-१३ मा देखाईएको छ ।

५. गाविसको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना कार्यान्वयन तथा संशोधित कार्य योजना

वडास्तरमा तर्जुमा गरी प्राथमिकता क्रम तोकिएका योजनाहरू ५६ मध्ये लिफ्टिङ नयां १३ वटा, ४३ वटा ग्राभिटि रहेका छन् जस मध्ये १३ वटा नयां र १५ वटा मर्मत रहेका छन् भने १५ वटा पि.एस्.आई./कुवा रहेका छन् । विस्तृत विवरण अनुसूची-१४ मा देखाईएको छ ।

गाविस स्तरमा प्रस्ताव गरिएका खानेपानी योजनाहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

गाविसस्तरीय प्राथमिकताक्रम	योजनाको नाम	योजनाको प्रकार	वडा नं	लाभान्वित टोलहरूको नाम	जम्मा लाभान्वित घरधुरी	सेवा नपुगेका घरधुरी
१	समिरि केन्द्रीय योजना	लिफ्टिङ	७,८,९	७,८,९ वडाका सबै टोलहरू	३५५	३५५
२	सिरुबारी मड्किना	लिफ्टिङ	४	सिरबारी, मड्किना, बयपानी	२१०	२१०
३	बयपानी (सुर्कि पधेरो)	लिफ्टिङ	४	बयपानी,मगरगाउँ, कोट गाउँ,भञ्ज्याङ	९५	९५
४	अंधेरीखोला	लिफ्टिङ	१,२	बाईसघर, उपल्लो र तल्लो ढकाल गाउँ, सुनार गाउँ	१५०	१५०
५.१	भदौरे देउराली	ग्राभिटि	३	घलेछाप माथिल्लो टोल, सरस्वती उ.मा.वि.	१२०	
५.२	खड्का पधेरो	लिफ्टिङ	३	उपल्लो घलेछाप	१६	१६
६	लाकुरी फेद	ग्राभिटि	५	कामीगाउँ	१२	१२
७	आरूबोट ढाप खोला	ग्राभिटि	६	आरूबोट टोल	२९	२९
८	लामटारी	ग्राभिटि मर्मत	२	उपल्लो र तल्लो ढकाल गाउँ,सुनारगाउँ	४६	४६
९	केरेपानी	ग्राभिटि मर्मत	१	केरेपानी आरबजे	५०	५०
१०	कल्लेरी	पि.एस्.आई.	३	कल्लेरी टोल	१५	१५
११	समीको फेद	ग्राभिटि मर्मत	७	बानिया टोल	१०	१०
१२	थापा पधेरो	पि.एस्.आई.	८	खड्का गाउँ	१६	१६
१३	उपल्लो बरखुला(ढाप खोला)	पि.एस्.आई.	९	रयाले, बरखोला	१००	१००
१४	साउनेपानी	पि.एस्.आई.	१	आहाले	१५	१५
१५	जयपानी	ग्राभिटि मर्मत	१	जयपानी टोल	४२	४२
१६	तिदु कुवा	ग्राभिटि मर्मत	१		५	५
१७	तातोपानी भासी मूल	ग्राभिटि	३	पुछार टोल	३०	३०
१८	दुङ्गेखोला	ग्राभिटि	६	बोक्से टोल	३३	३३
१९	दुङ्गेधारा मूल	ग्राभिटि	२	अर्चले टोल	५०	५०
२०	सिम्ले मूल	ग्राभिटि	२	अर्चले टोल, पुछारटोल	५०	५०

२१	ढिकुरेपानी	लिफिटड	६	आहाले	५२	५२
२२	कुसुन्ने धारा	लिफिटड	५	देवीस्थान, चारघरे,कामी गाउँ	५३	५३
२३	कवाचित मूल	ग्राभिटि	६	कवाचित	६०	६०
२४	डाडामूल	लिफिटड	३	ओख्ले	२५	२५
२५	धारापानी	ग्राभिटि	३	रूखेनी	१५	१५
२६	आरूबोट कुवा पानी	ग्राभिटि	६	केउरेनी	२१	२१
२७	चुरे पहरा	लिफिटड	९	पैयुस्वारा	५०	५०
२८	कुवापानी	ग्राभिटि	५	तल्लो कामीगाउँ	१२	१२
२९	सिम्ले मूल	ग्राभिटि	२	अर्चले	१८	१८
३०	सार्कीधारा	पंधेरो मर्मत	९	खड्का गाउँ	९९	९९
३१	बेल्टारी	कुवा मर्मत	१	बाईसघर	१५	१५
३२	नारेस्वर	कुवा मर्मत	१	पण्डित टोल	८	७
३३	तिदु पंधेरो	पंधेरो मर्मत	१	जयपानी टोल	१०	६
३४	उपल्लो	कुवा मर्मत	२	उपल्लो ढकालगाउँ	१८	१८
३५	सिमगाउँ	कुवा मर्मत	२	सिमगाउँ	५	५
३६	साहुगाम	कुवा मर्मत	१	साहुगाम	१५	१५
३७	चांपको फेद	कुवा मर्मत	१	राईपाली	२०	२०
३८	काजी उंधेरो	पंधेरो मर्मत	१	बाईसघर	१२	१२
३९	विष्ट पंधेरो	पंधेरो मर्मत	१	जयपानी टोल	१७	१७
४०	देउराली डाडाटोल	कुवा मर्मत	३	ओख्ले	३५	३५
४१	सुब्दारटोल	कुवा मर्मत	१	जयपानी टोल	१०	१०
				जम्मा	३८०	३७५

प्रस्तावित योजनाहरूको प्रक्षेपित जनसंख्या र प्रति ब्यक्ति लागतको आधारमा अनुमानित लागत तयार गर्दा यस गाविसको लागि खानेपानीको सेवा पु-याउन मात्र रु ८१,८१८,००० खर्च लाग्ने देखिन्छ । विस्तृत विवरण अनुसूची-१५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

प्रस्तावित खानेपानी योजनाहरू निर्माण गर्नको लागि सम्भावित श्रोतहरू :

- उपभोक्ता स्वयं, स्थानीय समुदाय तथा संघ संस्थाहरू
- गाविस
- जि.वि.स.
- खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय
- अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरू
- दातृ राष्ट्र तथा निकायहरू

गाविस स्तरीय अन्य योजनाहरू प्रस्तावित गरिएको छैन ।

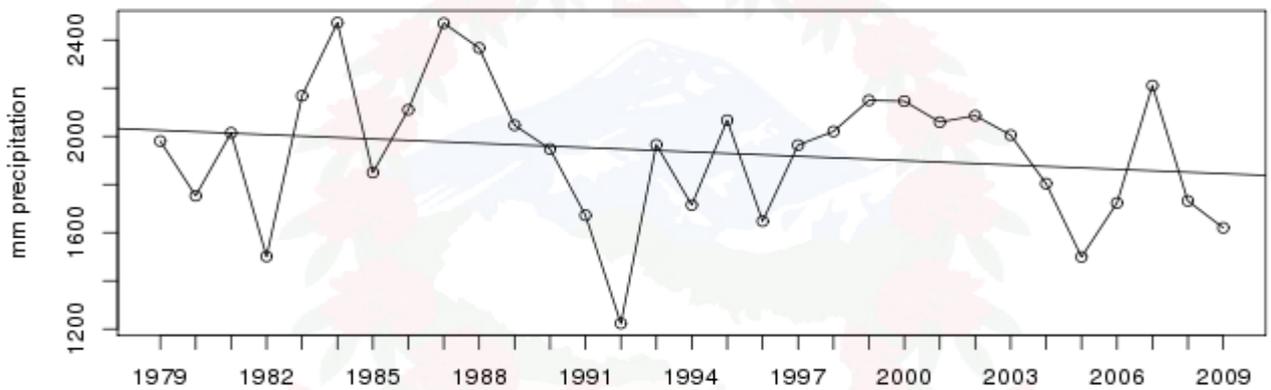
६. जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा विपद् जोखिम न्यूनिकरण

१) तनहुँ जिल्लाको वर्षात तथा तापक्रम

वर्षा र तापक्रमको तथ्यांक जल तथा मौषम बिज्ञान बिभाग अन्तर्गतका मौषम मापन केन्द्रबाट लिएको हो । यो तथ्यांक उक्त विभागको वेबसाइटको जलवायु पोर्टलमा उपलब्ध छ । तनहुँ जिल्लाको हकमा बन्दीपुर, दमौली, राम्जाकोट र खैरेनीटार गरि चार ठाउामा मौषम केन्द्र राखिएको छ, चित्रमा प्रस्तुत वर्षातको तथ्यांक उक्त चारै ठाउाका केन्द्रका तथ्यांकहरूको वार्षिक औसत हो भने तापक्रम को तथ्यांक भने दमौली र खैरेनीटारको मात्र रहेको छ ।

क) वर्षा

चित्र १ मा सन् १९७९ देखि २००९ सम्मको वार्षिक औषत वर्षात देखाइएको छ । चित्रमा देखाइएजस्तै औषत वर्षात १२०० मि.लि देखि २४०० मि.लि सम्म रहेको छ । न्यूनतम औसत वर्षात रहेका वर्षहरू १९९२, २००५ र १९८२ रहेका छन् भने १९८४ र १९८७ मा औषत वर्षाको आंकडा धेरै रहेको छ । गत ३० वर्ष भित्रको समग्र वर्षाको प्रवृत्ति हेर्दा करिब २०० मि.लि का दरले वर्षाको परिमाण घट्दै गएको देखिन्छ ।

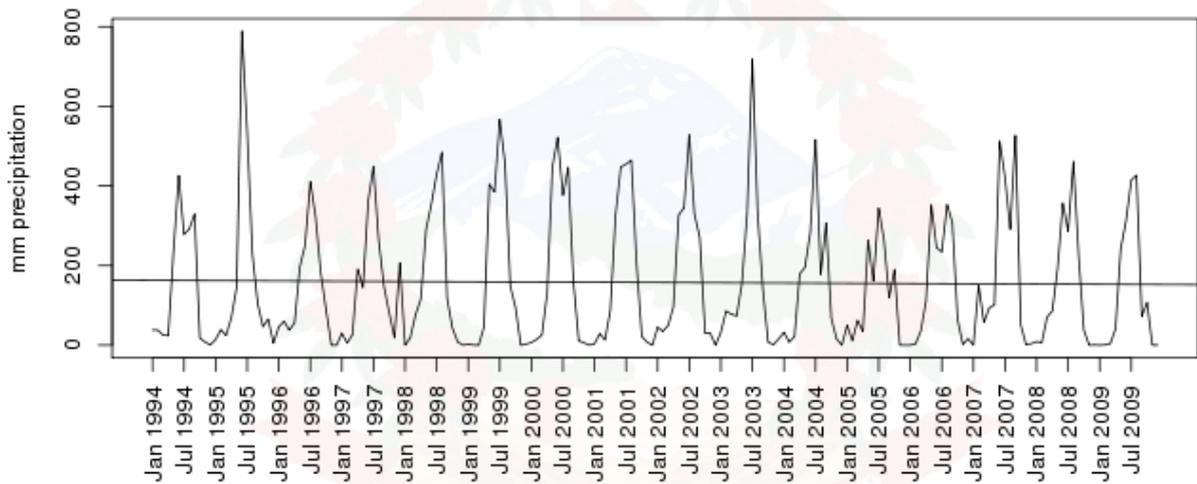
Mean Observed Rainfall From 1979 To 2009 Months January February March April May June July August September
 • October November December for BANDIPUR, DAMAULI, RUMJAKOT, KHAIRINI TAR ($y = -6.002 \times \text{year} + 13900.0$, $r = -0.1918$, $p = 0.3014$, S.E. = 0.3014)

१९७९ देखि २००९ सम्मको वार्षिक वर्षातको औसत

ख) मासिक औसत वर्षात (१९९४ देखि २००९)

ग्राफ २ मा सन् १९९४ देखि २००९, १५ वर्षको मासिक वर्षातको फरक प्रस्तुत गरिएको छ उच्च वर्षात गर्मी यामको मनसुनको समय, बैशाख महिना देखि भाद्र महिना सम्म देखिन्छ मनसुनको बेलाको मासिक सबभन्दा बढी वर्षातको औसत ४०० - ५०० मिलिमिटर देखिन्छ सन् १९९५ र २००३ मा यो औसत बढेर ७०० मिलिमिटर नाघेको थियो हिउंदको समयमा अतिनै कम वर्षा र कहिले काही वर्षात् नहुन पनि सक्छ सन् २००७ मा हिउंदको सबभन्दा उच्च वर्षात भएको थियो भने सन् १९९९, २००६, २००८ र २००९ मा हिउंदमा खासै वर्षा भएको देखिदैन यसरी वर्षातको लामो समयको परिवर्तन लाई हेर्दा

वार्षिक वर्षातको प्रवृत्ति घट्दो र हिउदको वर्षात पनि घट्दै छ जसको असरले पानीका श्रोतहरूमा नकारात्मक असर पर्दछ ।

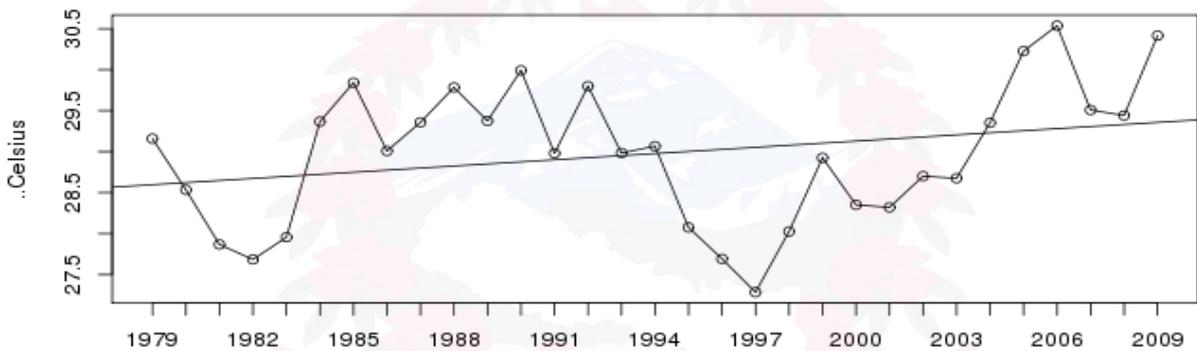

● Average Observed Rainfall From 1994 To 2009 for BANDIPUR, DAMAULI, RUMJAKOT, KHAIRINI TAR [$y = -0.6494 \times \text{year} + 1457.0$, $r = -0.01747$, $p = 0.8099$, $S.E. = 0.8099$]

१९९४ देखि २००९ सम्मको मासिक वर्षाको औसत

ख) अधिकतम तापक्रम

ग्राफ ३ मा दमौली र खैरेनीटार को दुईवटा केन्द्रहरूको १९७९ देखि २००९ सम्मको अवधिको बार्षिक अधिकतम तापक्रमको औसत तथ्याक्त प्रस्तुत गरिएको छ । तीस वर्षको अवधिमा अधिकतम तापक्रम १९९७ मा २७ डिग्री र २००६ मा ३१ डिग्री सेल्सियस रहेको देखिन्छ भने समग्र तीस वर्षको अधिकतम तापक्रमको औसत करिब १ डिग्री सेल्सियसका दरले बढ्दै गएको देखिन्छ । जल तथा मौसम विज्ञान विभागको वेबसाइटमा न्यूनतम तापक्रमको ग्राफ पनि उपलब्ध छ ।

● Average Observed Temp-Max From 1979 To 2009 Months January February March April May June July August September October November December for DAMAULI, KHAIRINI TAR [$y = 0.02535 \times \text{year} - 21.57$, $r = 0.271$, $p = 0.1403$, $S.E. = 0.1403$]

१९८९ देखि २००९ सम्मको अधिकतम तापक्रमको औसत

मिर्लुङ गाविस भित्र समग्रमा जोखिम सम्बन्धी सिकाई र पहिचान निम्नानुसार पाइएको छः

जोखिम संबन्धित विगतको अनुभव					विश्लेषण र न्यूनिकरण				
वडा नं	वर्ष	जोखिम	स्थानीय तहमा पारेको असर	स्थानीयको बुझाई	संभावित जोखिम	जोखिमबाट पर्न सक्ने असर	प्रभाव पर्न सक्ने समुदाय	प्रभावको अवस्था	सम्बन्धित विपद् तथा जोखिम न्यूनिकरणका विकल्पहरू
४	२०५७	वाढी पहिरो	२ महिला, १ पुरुषको मृत्यू	यस ठाउँको माथिको भागको अध्ययन गर्ने	पहिरो	गाउँ भासिने र पुरिने संभावना	जलजले	मध्यम	तटबन्ध लगाउने, वृक्षारोपण गर्ने
७	२०२९	वाढी पहिरो	घर, धन्सार भत्किएको, पशु हरू मरेको						
१	२०४५	डढेलो	घर, गोठ जलेर नष्ट	चेतनाको अभाव	वाढी पहिरो			मध्यम	सरसफाइ, वृक्षारोपण
१	२०७०	खडेरी	पानी नपरेकोले मुहानहरू सुकेको	वातावरण संरक्षणको कमि					
४	२०२९	वाढी पहिरो	धनजनको क्षति भएको	भूकम्प आउनु	पहिरो	पानी कम भएर, गाई वस्तुलाई पानी खुवाउन नपाउनु	वडा नं ४ का उपभोक्ताहरू	उच्च	पोखरी गहिरो खन्ने
७	२०१८	वाढी पहिरो	मुहान सुकेको	वातावरण संरक्षणको कमि	खडेरी	पानीको कमी	वडा नं ७ का उपभोक्ताहरू	न्यून	पोखरी निर्माण
५	२०५७	वाढी पहिरो	भूक्षय जमिन भासिनु	रूख विरूवा नहुनु	पहिरो	भूक्षय	वडा नं ५ का उपभोक्ताहरू	धेरै उच्च	वृक्षारोपण
३	२०५७	खडेरी	मुहान सुकेको	रूख विरूवा नहुनु	पहिरो	भूक्षय	वडा नं ३ का उपभोक्ताहरू	धेरै उच्च	वृक्षारोपण

अनुसूचीहरू

अनुसूची-१: प्रत्येक वडाको जनसंख्याको विवरण

वडा नं	घरधुरी	सन् २०११ को जनगणना अनुसार			घरधुरी सर्भेक्षण अनुसार	सन् २०१५ को प्रक्षेपित		
		जम्मा	पुरुष	महिला		जम्मा	पुरुष	महिला
१	१५४	५८६	२६०	३२६	१७२	५९२	२६३	३२९
२	१५७	५३६	२४५	२९१	१६१	५४१	२४७	२९४
३	१९३	७१२	२८६	४२६	१८३	७१९	२८९	४३०
४	२०८	७२५	२९५	४३०	२१०	७३२	२९८	४३४
५	१७९	६३४	२६८	३६६	१८१	६४०	२७१	३७०
६	१६१	६८०	२७९	४०१	१६४	६८७	२८२	४०५
७	१२७	४७३	२०६	२६७	१४५	४७८	२०८	२७०
८	१२७	४९०	२१०	२८०	१०३	४९५	२१२	२८३
९	११७	४३६	१९२	२४४	१०७	४४०	१९४	२४६
जम्मा	१४२३	५२७२	२२४१	३०३१	१४२६	५३२५	२२६३	३०६१
		प्रतिशतमा	४२.५१	५७.४९			४२.५१	५७.४९
	औसत प्रति घरधुरी जनसंख्या			३.७०			३.७३	

अनुसूची-२: घरधुरी तथा जातीय समूदाय सम्बन्धी अद्यावधिक तथ्यांक

क्र स.	टोलको नाम	वस्तीको कोड	दलित	जनजाती	धार्मिक अल्प संख्यक	तराई पिछडा वर्ग	अन्य घरधुरी	जम्मा घर धुरी
वडा नं १								
१	बाईसघर	३८००४७०१८०१	१				२७	२८
२	जयपानी	३८००४७०१८०२	८	६			२८	४२
३	आरबजे	३८००४७०१८०३	५	३५			१०	५०
४	राईपाली	३८००४७०१८०४		२८				२८
५	पण्डित टोल	३८००४७०१८०५					२४	२४
	जम्मा		१४	६९	०	०	८९	१७२
वडा नं २								
१	तल्लो ढकाल गाउँ	३८००४७०२८०१					१६	१६
२	सुनार गाउँ	३८००४७०२८०२	१२					१२
३	अर्चले	३८००४७०२८०३	२०	२७			५३	१००
४	उपल्लो ढकाल गाउँ	३८००४७०२८०४					१८	१८
५	अमिली पानी	३८००४७०२८०५	४				१	५
६	पारी गाउँ	३८००४७०२८०६					५	५

७	सिमगाउँ	३८००४७०२८०७					५	५
	जम्मा		३६	२७	०		९८	९९
वडा नं ३								
१	कल्लेरी	३८००४७०३८०१					२१	२१
२	ओख्ले	३८००४७०३८०२		३५				३५
३	दमै टोल	३८००४७०३८०३	९					९
४	पुछार टोल	३८००४७०३८०४					३०	३०
५	वीच टोल	३८००४७०३८०५					२९	२९
६	गैरी टोल	३८००४७०३८०६	९				२१	३०
७	उपल्लोटोल	३८००४७०३८०७					२९	२९
	जम्मा		१८	३५		०	१३०	१८३
वडा नं ४								
१	बयपानी पिपलथोक	३८००४७०४८०१	३	३५	१		६	४५
२	बयपानी	३८००४७०४८०२		२५				२५
३	कोट गाउँ	३८००४७०४८०३	४२					४२
४	सिरूवारी	३८००४७०४८०४	१२	८			१६	३६
५	मुलावारी	३८००४७०४८०५		९			८	१७
६	मड्किना	३८००४७०४८०६		२०				२०
७	बयपानी अधिकारी गाउँ	३८००४७०४८०७					२५	२५
	जम्मा		५७	९७	१		५५	२१०
वडा नं ५								
१	लाकुरीबोट टोल	३८००४७०५८०१					८	८
२	अमला बिसौना	३८००४७०५८०२	१				१८	१९
३	सुब्बार टोल	३८००४७०५८०३					६	६
४	डाडाटोल	३८००४७०५८०४					१०	१०
५	रूखेनी टोल	३८००४७०५८०५					१४	१४
६	पाँचघरे टोल	३८००४७०५८०६		४			१७	२१
७	चारघरे टोल	३८००४७०५८०७	१	१			१८	२०
८	डिह्रा टोल	३८००४७०५८०८					११	११
९	देवीस्थान टोल	३८००४७०५८०९	५	७			१०	२२
१०	उपल्लो कामी गाउँ	३८००४७०५८१०	१३	१			२	१६
११	तल्लो कामी गाउँ	३८००४७०५८११	१२					१२
१२	सार्कीगाउँ	३८००४७०५८१२	१३				१	१४
१३	सिम्पानी	३८००४७०५८१३	८					८
	जम्मा		५३	१३			११५	१८१
वडा नं ६								
१	छहरे	३८००४७०६८०१		२८			१	२९

२	आरूबोट	३८००४७०६८०२					२९	२९
३	आहाले	३८००४७०६८०३	३	५			४४	५२
४	केउरेनी	३८००४७०६८०४					२१	२१
५	बोक्से	३८००४७०६८०५					३३	३३
	जम्मा		३	३३		०	१२८	१६४
वडा नं ७								
१	पोखरीछाप	३८००४७०७८०१	७	३२	७		९	५५
२	खत्रीगाउँ	३८००४७०७८०२					७	७
३	गैराबारी	३८००४७०७८०३	१२	६				१८
४	असिमुरे	३८००४७०७८०४					१९	१९
५	बानिया गाउँ	३८००४७०७८०५					१०	१०
६	सिस्ने गाउँ	३८००४७०७८०६					१७	१७
७	चनौटे गाउँ उपल्लो	३८००४७०७८०७					७	७
८	चनौटे गाउँ तल्लो	३८००४७०७८०८					१२	१२
	जम्मा		१९	३८	७		८१	१४५
वडा नं ८								
१	पैयुस्वारा	३८००४७०८८०१	१५	३५				५०
२	खड्का गाउँ	३८००४७०८८०२					१६	१६
३	रूखेनी	३८००४७०८८०३					५	५
४	बिसौना	३८००४७०८८०४					६	६
५	तिनघरे	३८००४७०८८०५					१३	१३
६	चाम्बोट	३८००४७०८८०६					१३	१३
	जम्मा		१५	३५			५३	१०३
वडा नं ९								
१	बांसपानी	३८००४७०९८०१		४५				४५
२	रयाले	३८००४७०९८०२	२	३१				३३
३	बर्खौला	३८००४७०९८०३	७	८			७	२२
४	आरूबोट	३८००४७०९८०४	५	२				७
	जम्मा		१४	८६			७	१०७
	कूल जम्मा		२२९	४३३	८	०	७५६	१४२६
	प्रतिशत		१६.०६	३०.३६	०.५६	०.००	५३.०२	१००.००
	टोलको संख्या ६२	६२						

अनुसूची-३: गाविसस्तरीय सूचनाहरु

क्र सं	विवरणहरू	वडा नं								
		१	२	३	४	५	६	७	८	९
	सडकको पहुँच				छ	छ		छ		
	विद्युतको पहुँच				छ	छ		छ		
	दक्ष मानवीय जनशक्ति									
	ग्रामिण मर्मत संभार कार्यकर्ता									
	आकाशेपानी संकलन गर्न घैंटो बनाउने									
	सुधारिएको चुलो बनाउने मिस्त्री									
	स्थानीय चर्पी निर्माण कार्यकर्ता									
	सरसफाइ र स्वच्छता सहजिकरणको लागि श्रोत व्यक्ति									
	ट्वाइलेट रिड बनाउने दक्ष व्यक्ति									
	प्यान बनाउने दक्ष व्यक्ति									
	खरिदको लागि उपलब्ध सामग्रीहरू									
	व्यक्तिगत सरसफाइ सामग्रीहरू जस्तै साबुन, ब्रस इत्यादि				√	√		√		
	चर्पी सफा गर्ने सामग्रीहरू				√	√		√		
	प्रयोग हुने ठाउँमा खानेपानीको शुद्धिकरण (क्लोरिन, फिल्टर)									
	खानेपानी योजना मर्मत सम्भारका लागि जगेडा पार्ट पुर्जाहरू									
	चर्पी निर्माणका सामग्रीहरू				√					
	लिफ्ट गर्ने योजना मर्मत सम्भारका लागि चाहिने द्वितीय पार्टपुर्जाहरू									

गाविसमा कार्यरत विकासशील निकायहरू

क्र सं	निकायको नाम	संस्थाको किसिम	कामको किसिम तथा प्रकृति	अनुमानित बजेट	कहिले देखि संचालनमा छ
१	समुदाय उत्थानशील कार्य	अंतर्राष्ट्रिय दातृ निकाय नेपाल रेडक्रस	विपद तथा जोखिम न्यूनिकरण		२०७१ कार्तिक

अनुसूची-४: खानेपानीको तुलनात्मक अवस्था

खानेपानीको अवस्था					टोलको पानी संकलन गर्ने स्थानको विस्तृत विवरण								
क्र.स.	टोलको नाम	वस्तीको कोड	जम्मा घरधुरी संख्या (सबै घरधुरी)	हाल सम्म खानेपानीको सुबिधा नपुगेको घरधुरी संख्या	योजनाको धारा	कुवा	ढुङ्गे धारा	खोला, नदी	वर्षाको पानी संकलन	जम्मा	पानी भर्ने स्थान		योजनाको वा श्रोतको नाम
वडा नं १											योजनाबाट	स्रोतबाट	
१	बाईसघर	३८००४७०१८०१	२८	२८		२८				२८		√	हिलेपानी, समीकोफ्द, काजीधारा
२	जयपानी	३८००४७०१८०२	४२	४२		४२				४२	√		जयपानी खा.पा.
३	आरबजे	३८००४७०१८०३	५०	५०	५०					५०	√		केरपानी खा.पा.
४	राईपाली	३८००४७०१८०४	२८	२८		२८				२८		√	राईपाली पधेरो, चापपानी
५	पण्डित टोल	३८००४७०१८०५	२४	२४		२४				२४		√	बेलटारी धारा, साहुगाम कुवा
	जम्मा		१७२	१७२	५०	१२२	०	०	०	१७२	२	३	
वडा नं २													
१	तल्लो ढकाल गाउँ	३८००४७०२८०१	१६	१६		१६				१६		√	लामटारी
२	सुनार गाउँ	३८००४७०२८०२	१२	१२		१२				१२		√	लामटारी
३	अर्चले	३८००४७०२८०३	१००	५०	५०		५०			१००	√	√	ढुङ्गेधारा, सिम्ले खा.पा.
४	उपल्लो ढकाल गाउँ	३८००४७०२८०४	१८	१८		१८				१८		√	लामटारी
५	अमिली पानी	३८००४७०२८०५	५	५		१	४			५		√	सिमगाउँ खा.पा.
६	पारी गाउँ	३८००४७०२८०६	५	५			५			५		√	सिमगाउँ खा.पा.
७	सिमगाउँ	३८००४७०२८०७	५				५			५		√	सिमगाउँ खा.पा.
	जम्मा		१६१	१०६	५०	४७	६४	०		१६१	१	८	
वडा नं ३													
१	कल्लेरी	३८००४७०३८०१	२१	७	१२	९				२१	√	√	

२	ओखले	३८००४७०३८०२	३५	३५	३५					३५	√		सिम्लेखोला, ओखल पानी
३	दमै टोल	३८००४७०३८०३	९	०		९				९		√	सिम्लेपधेरा, उपल्लोखोला
४	पुछार टोल	३८००४७०३८०४	३०	३०	४	२६				३०	√	√	तातोपानी मार्सी मूल
५	वीच टोल	३८००४७०३८०५	२९	०	२९					२९	√		तातोपानी मार्सी मूल, विरोटा मूल
६	गैरी टोल	३८००४७०३८०६	३०	०	१५	१५				३०	√	√	गैरीटोल खा.पा.,साउने खा.पा
७	उपल्लोटोल	३८००४७०३८०७	२९	१२	१५	१४				२९	√	√	भदौरे, माछा पाल्ने पोखरी, देउराली
	जम्मा		१८३	८४	११०	७३	०	०		१८३	६	५	
वडा नं ४													
१	बयपानी पिपलथोक	३८००४७०४८०१	४५	४५		४५				४५		√	पाखाको कृवा
२	बयपानी	३८००४७०४८०२	२५	२५		२५				२५		√	कमेरे कृवा
३	कोट गाउँ	३८००४७०४८०३	४२	४२		४२				४२		√	पाटापानी, पाल्ने पानी
४	सिरूबारी	३८००४७०४८०४	३६	३६		१८	१८			३६		√	बांसपानी कृवा, सिरूबारी धारा
५	मुलाबारी	३८००४७०४८०५	१७	१७		१७				१७		√	पाटापानी,सती पानी
६	मड्किना	३८००४७०४८०६	२०	२०	२०					२०	√		नौलो पानी
७	बयपानी अधिकारी गाउँ	३८००४७०४८०७	२५	२५		२५				२५		√	कमेरे कृवा, सुर्की धारा
	जम्मा		२१०	२१०	२०	१७२	१८	०		२१०	१	६	
वडा नं ५													
१	लाकुरीबोट टोल	३८००४७०५८०१	८	०	८					८	√		लाकुरीबोट खा.पा.
२	अमला विसौना	३८००४७०५८०२	१९	१९	१९					१९	√		लाकुरीबोट खा.पा.
३	सुब्दार टोल	३८००४७०५८०३	६	०	६					६	√		सिस्नेधारी मूल
४	डाडाटोल	३८००४७०५८०४	१०	०	१०					१०	√		सिस्नेधारी मूल
५	रूखेनी टोल	३८००४७०५८०५	१४	१४	१४					१४	√		खोप्राबारी, नया पधेरो
६	पाँचघरे टोल	३८००४७०५८०६	२१	०	२१					२१	√		अमराबोट ठूलो पधेरो
७	चारघरे टोल	३८००४७०५८०७	२०	०	२०					२०	√		अमराबोट ठूलो पधेरो

८	डिहवा टोल	३८००४७०५८०८	११	०	११					११	√		सिस्नेघारी मूल
९	देवीस्थान टोल	३८००४७०५८०९	२२	२२	२२					२२	√		अमराबोट ठूलो पधेरो
१०	उपल्लो कामी गाउँ	३८००४७०५८१०	१६	१६	१६					१६	√		बेलबोटे ठूलो पधेरो
११	तल्लो कामी गाउँ	३८००४७०५८११	१२	१२	१२					१२	√		आगे खोला, कुवा पानी
१२	साकीगाउँ	३८००४७०५८१२	१४	१४		१४				१४		√	कुवापानी
१३	सिम्पानी	३८००४७०५८१३	८	०		८				८		√	सिम्ले कुवा
	जम्मा		१८१	९७	१५९	२२	०	०		१८१	११	२	
वडा नं ६													
१	छहरे	३८००४७०६८०१	२९	०	२९					२९	√		
२	आरूबोट	३८००४७०६८०२	२९	२९		२९				२९		√	ढापको कुवा
३	आहाले	३८००४७०६८०३	५२	५२	५२					५२	√		आरूबोट, अम्बोट, सिम्ले पधेरो
४	केउरेनी	३८००४७०६८०४	२१	२१				२१		२१		√	ढाप खोला
५	बोक्से	३८००४७०६८०५	३३	३३	३३					३३	√		केउरेनी खोला
	जम्मा		१६४	१३५	११४	२९	०	२१		१६४	३	२	
वडा नं ७													
१	पोखरीछाप	३८००४७०७८०१	५५	५५		५५				५५		√	सिमलपानी पधेरो
२	खत्रीगाउँ	३८००४७०७८०२	७	७		७				७		√	जाँचपानी पधेरो
३	गैराबारी	३८००४७०७८०३	१८	१८		१८				१८		√	भाले ढुङ्गा कुवा
४	असिमुरे	३८००४७०७८०४	१९	१९		१९				१९		√	पुण्टे पानी कुवा
५	बानिया गाउँ	३८००४७०७८०५	१०	१०				१०		१०		√	समीको फेदको पानी
६	सिस्ने गाउँ	३८००४७०७८०६	१७	०	१७					१७	√		सिस्ने खा.पा.
७	चनौटे गाउँ उपल्लो	३८००४७०७८०७	७	७	७					७	√		कडुले पानी, चनौटे खा.पा.
८	चनौटे गाउँ तल्लो	३८००४७०७८०८	१२	१२				१२		१२		√	खरबोटे पानी
	जम्मा		१४५	१२८	२४	९९	२२	०		१४५	२	६	

वडा नं ८													
१	पैयुस्वारा	३८००४७०८८०१	५०	५०		५०			५०		√	सतीपानी, थापा पंघेरो	
२	खडुका गाउँ	३८००४७०८८०२	१६	१६	१६				१६		√	थापा, ओडार पंघेरो	
३	रुखेनी	३८००४७०८८०३	५	५		५			५		√	थापा पंघेरो	
४	बिसौना	३८००४७०८८०४	६	६		६			६		√	कुडुले धारा, पहेँले पंघेरो	
५	तिनघरे	३८००४७०८८०५	१३	१३		१३			१३		√	समीको धारा,	
६	चाम्बोट	३८००४७०८८०६	१३	१३	१३				१३		√		
	जम्मा		१०३	१०३	०	२९	७४	०	१०३	०	६		
वडा नं ९													
१	बाँसपानी	३८००४७०९८०१	४५	४५	४५				४५	√		बुढोखोला, चिसोखोला	
२	रयाले	३८००४७०९८०२	३३	३३	३३				३३	√		भयेरथान खा.पा	
३	बर्खोला	३८००४७०९८०३	२२	२२	२२				२२		√	माथिल्लो र तल्लो पंघेरो	
४	आरूबोट	३८००४७०९८०४	७	०		७			७		√	कुडुले धारा	
	जम्मा		१०७	१००	७८	२२	७	०	१०७	२	२		
	कूल जम्मा		१४२६	११३५	६०५	६१५	१८५	२१	०	१४२६	२८	४०	
	प्रतिशत			७९.५९	४२.४३	४३.१३	१२.९७	१.४७	०.००	१००.००	४१.१८	५८.८२	
	टोलको संख्या ६२	६२											

अनुसूची-५: पानीको स्रोत सम्बन्धी विवरण

क्र.सं	स्रोतको नाम/किसिम	स्रोतको कोड	अवस्थित गाविस	अवस्थित वडा नं	प्रयोगमा छ/छैन	स्रोत रहेको जग्गा दर्ता भएको/नभएको	विवाद छ/छैन	गुणस्तर	स्रोतको वर्तमान प्रयोग/योजनाको नाम र प्रकार	प्रस्तावित योजनाको नाम र प्रकार	स्रोत संरक्षणको आवश्यकता	स्रोत वरिपरीको वातावरण
१	बेलटारी कुवा	4701901	मिल्डुङ	१	छ	नभएको	छैन	२				
२	बाईसघर हिलेपानी कुवा	4701902	मिल्डुङ	१	छ	नभएको	छैन	२				
३	खंदाएको फेद कुवा मूल	4701903	मिल्डुङ	१	छ	नभएको	छैन	२				
४	साहुगाम कुवा मूल	4701904	मिल्डुङ	१	छ	भएको	छैन	३				
५	नारेस्वर रूखको कुवा मूल	4701905	मिल्डुङ	१	छ	नभएको	छैन	३				
६	भैसेपाखा कुवा	4701906	मिल्डुङ	१	छ	नभएको	छैन	३				
७	तिनकुवा	4701907	मिल्डुङ	१	छ	नभएको	छैन	३				
८	तिदु पधेरो कुवा	4701908	मिल्डुङ	१	छ	नभएको	छैन	२				
९	सिम्ले कुवा	4701909	मिल्डुङ	१	छ	नभएको	छैन	२				
१०	काजी पधेरो मूल	4701910	मिल्डुङ	१	छ	नभएको	छैन	२				
११	चापको फेद पधेरो मूल	4701911	मिल्डुङ	१	छ	नभएको	छैन	२				
१२	साउनेपानी पधेरो मूल	4701912	मिल्डुङ	१	छ	नभएको	छैन	२				
१३	जयपानी मूल	4701913	मिल्डुङ	१	छ	नभएको	छैन	२				
१४	सुब्दारटोल पधेरो मूल	4701914	मिल्डुङ	१	छ	नभएको	छैन	३				
१५	कौपानी मूल	4701915	मिल्डुङ	१	छ	भएको	छैन	२				
१६	कालिका थान पधेरो मूल	4701916	मिल्डुङ	१	छ	भएको	छैन	१				
१७	विष्ट पधेरो मूल	4701917	मिल्डुङ	१	छ	नभएको	छैन	३				
१८	लामटारी पधेरो मूल	4702901	मिल्डुङ	२	छ	नभएको	छैन	२				
१९	अधेरीखोला, खोला	4702902	मिल्डुङ	१	छैन	नभएको	छैन	४		अधेरी खा.पा./लिफिटड		
२०	तिनगाउं मूल	4702903	मिल्डुङ	१	छ	नभएको	छैन	२				

२१	अमिली पानी मूल	4702904	मिर्लुङ	२	छ	नभएको	छैन	२			
२२	दलित+ केसी खा.पा. मूल	4702905	मिर्लुङ	२	छ	भएको	छैन	२			
२३	सिम्ले मूल	4702906	मिर्लुङ	२	छ	भएको	छैन	२			
२४	पंघेरा पारी समीको फेद मूल	4702907	मिर्लुङ	२	छ	नभएको	छैन	२			
२५	सिम्ले मूल अधिकारी खा.पा	4702908	मिर्लुङ	२	छ	नभएको	छैन	३			
२६	वैधकुवा मूल	4702909	मिर्लुङ	२	छ	नभएको	छैन	२			
२७	लुसेधारा मूल	4702910	मिर्लुङ	२	छ	नभएको	छैन	२			
२८	गगटे कुवा मूल	4702911	मिर्लुङ	२	छ	नभएको	छैन	३			
२९	उपल्लो खा.पा. मूल	4702912	मिर्लुङ	२	छ	नभएको	छैन	३			
३०	भदौरे खोला, खोल्सी	4703901	मिर्लुङ	३	छ	नभएको	छैन	३			
३१	देउराली खोला, खोल्सी	4703902	मिर्लुङ	३	छ	नभएको	छैन	३			
३२	माछा पाले पोखरी मूल	4703903	मिर्लुङ	२	छ	नभएको	छैन	१			
३३	खड्का पंघेरो मूल	4703904	मिर्लुङ	३	छ	भएको	छैन	२			
३४	कमेरे खोला, खोला	4703905	मिर्लुङ	३	छ	भएको	छैन	२			
३५	थरी पंघेरोको मूल	4703906	मिर्लुङ	३	छ	नभएको	छैन	२			
३६	जामुने खोला, खोला	4703907	मिर्लुङ	३	छ	भएको	छैन	२			
३७	सिम्ले खोला भुवानी थान मुनीको मूल	4703908	मिर्लुङ	३	छ	नभएको	छैन	२			
३८	घर्ती पंघेरो मूल	4703909	मिर्लुङ	३	छ	नभएको	छैन	२			
३९	ढापको मूल	4703910	मिर्लुङ	३	छ	नभएको	छैन	२			
४०	डुङडुङ्गे खोला, खोल्सी	4703911	मिर्लुङ	३	छ	नभएको	छैन	२			
४१	चिप्लेटी खोला, खोला	4703912	मिर्लुङ	३	छ	नभएको	छैन	२			
४२	चिप्लेटी खेत मूल	4703913	मिर्लुङ	३	छ	नभएको	छैन	२			
४३	गैरागाड पंघेरो मूल	4703914	मिर्लुङ	३	छ	नभएको	छैन	२			
४४	कमेरे खोला, मूल	4703915	मिर्लुङ	३	छ	नभएको	छैन	२			

४५	बासबोटे मूल	4703916	मिर्लुङ	३	छ	नभएको	छैन	२			
४६	डिहीको पधेरो मूल	4703917	मिर्लुङ	३	छ	नभएको	छैन	२			
४७	खोरिया चौर मूल	4703918	मिर्लुङ	३	छ	नभएको	छैन	२			
४८	भुत्याहा ढुङ्गे मूल	4703919	मिर्लुङ	३	छ	नभएको	छैन	२			
४९	ओखलपानी मूल	4703920	मिर्लुङ	३	छ	नभएको	छैन	२			
५०	सिम्लेखोला मूल	4703921	मिर्लुङ	३	छ	नभएको	छैन	२			
५१	सिम्लेस्वारा पधेरो मूल	4703922	मिर्लुङ	३	छ	नभएको	छैन	२			
५२	मूलपानी मूल	4703923	मिर्लुङ	३	छ	नभएको	छैन	२			
५३	तातोपानी मूल	4703924	मिर्लुङ	३	छैन	नभएको	छैन	२			
५४	खड्कनी पधेरो मूल	4703925	मिर्लुङ	३	छ	नभएको	छैन	२			
५५	कटुसे कुवा मूल	4703926	मिर्लुङ	३	छ	नभएको	छैन	२			
५६	माथिल्लो भदौरे, खोल्सी	4703927	मिर्लुङ	३	छ	नभएको	छैन	२			
५७	देउराली डाडा मूल	4703928	मिर्लुङ	३	छैन	नभएको	छैन	२		देउराली डाडा मूल/ग्राभिटी	जंगलको बीच
५८	ढाँड मूल	4703929	मिर्लुङ	३	छ	नभएको	छैन	२			
५९	पाखाको कुवा मूल	4704901	मिर्लुङ	४	छ	भएको	छैन	२			
६०	कमेरे कुवा तल्लो मूल	4704902	मिर्लुङ	४	छ	भएको	छैन	३		तल्लो कमेरे कुवा/लिफिटड	छ
६१	पाटापानी मूल	4704903	मिर्लुङ	४	छ	नभएको	छैन	३			
६२	पात्लेपानी मूल	4704904	मिर्लुङ	४	छ	नभएको	छैन	३			
६३	बास्पानी मूल	4704905	मिर्लुङ	४	छ	नभएको	छैन	३			
६४	सिरूवारी धारा मूल	4704906	मिर्लुङ	४	छ	नभएको	छैन	१			
६५	सतीपानी मूल	4704907	मिर्लुङ	४	छ	नभएको	छैन	३			
६६	नौलीपानी मूल	4704908	मिर्लुङ	४	छ	नभएको	छैन	२			
६७	सुर्की धारा मूल	4704909	मिर्लुङ	४	छ	नभएको	छैन	२			
६८	खोरियापानी खेतको मूल क	4704910	मिर्लुङ	४	छ	नभएको	छैन	२			

६९	खोरियापानी खेतको मूल ख	4704911	मिल्ड	४	छ	नभएको	छैन	२			
७०	कमेरेपानी माथिल्लो पंघेरो मूल	4704912	मिल्ड	४	छ	भएको	छैन	२			
७१	रक्सीपानी पंघेरो मूल	4704913	मिल्ड	४	छ	नभएको	छैन	२			
७२	मिजाली बिरौटा मूल	4704914	मिल्ड	४	छ	नभएको	छैन	३			
७३	तिदु डाडापानी मड्किना मूल	4704915	मिल्ड	४	छ	नभएको	छैन	२			
७४	जलजले मूल	4704916	मिल्ड	४	छ	नभएको	छैन	३			
७५	कुसुमे खोला मूल	4705901	मिल्ड	५	छ	नभएको	छैन	२			
७६	आरूबोट मूल	4705902	मिल्ड	५	छ	भएको	छैन	१			
७७	ठूलो पंघेरो मूल	4705903	मिल्ड	५	छ	भएको	छैन	१			
७८	लेते मूल	4705904	मिल्ड	५	छ	भएको	छैन	२			
७९	सिस्नेधारो मूल	4705905	मिल्ड	५	छ	भएको	छैन	१			
८०	बोलबोटे कुवा मूल	4705906	मिल्ड	५	छ	भएको	छैन	१			
८१	कुवापानी ठूलो पंघेरो मूल	4705907	मिल्ड	५	छ	नभएको	छैन	२			
८२	सिम्लेकुवा मूल	4705908	मिल्ड	५	छ	नभएको	छैन	२			
८३	सिमपानी मूल	4705909	मिल्ड	५	छ	भएको	छैन	१			
८४	सुर्की को मूल	4705910	मिल्ड	५	छ	नभएको	छैन	१			
८५	खोरियाबारी मूल	4705911	मिल्ड	५	छ	नभएको	छैन	१			
८६	नया पंघेरो मूल	4705912	मिल्ड	५	छ	नभएको	छैन	१			
८७	लाकुरीबोट मूल	4705913	मिल्ड	५	छ	भएको	छैन	१			
८८	धारापानी मूल	4705914	मिल्ड	५	छ	नभएको	छैन	२			
८९	कुवापानी मूल	4705915	मिल्ड	५	छ	नभएको	छैन	२			
९०	ढुङ्गेखोला मूल	4706901	मिल्ड	६	छ	नभएको	छैन	२			
९१	समीकोबोट मूल	4706902	मिल्ड	६	छ	नभएको	छैन	२			
९२	चाल्ने मूल	4706903	मिल्ड	६	छ	नभएको	छैन	२			

९३	बखौला ढाप मूल	4706904	मिर्लुङ	६	छ	नभएको	छैन	२			
९४	साउनेपानी मूल	4706905	मिर्लुङ	६	छ	नभएको	छैन	२			
९५	पुरानो समीको बोट पधेरो	4706906	मिर्लुङ	६	छ	नभएको	छैन	२			
९६	धुर्सेबोट ढाप कुवा मूल	4706907	मिर्लुङ	६	छ	नभएको	छैन	२			
९७	आम्बोट खोला, खोल्सी	4706908	मिर्लुङ	६	छ	नभएको	छैन	२			
९८	सिम्लेखोला, खोल्सी	4706909	मिर्लुङ	६	छ	नभएको	छैन	२			
९९	एकघरे मूल	4706910	मिर्लुङ	६	छ	नभएको	छैन	२			
१००	फलेदाको बोट कुवा मूल	4706911	मिर्लुङ	६	छ	नभएको	छैन	२			
१०१	चनौटे मूल	4707901	मिर्लुङ	७	छ	नभएको	छैन	२			
१०२	खरबोटे खोला, खोला	4707902	मिर्लुङ	७	छ	नभएको	छैन	३			
१०३	कोले मूल	4707903	मिर्लुङ	७	छ	नभएको	छैन	२			
१०४	फुरौले मूल	4707904	मिर्लुङ	७	छ	नभएको	छैन	२		फुरौले मूल / ग्राभिटी	
१०५	सिस्न मूल	4707905	मिर्लुङ	७	छ	नभएको	छैन	२	सिस्ने मूल / ग्राभिटी		
१०६	समीकोबोट मूल	4707906	मिर्लुङ	७	छ	नभएको	छैन	२			
१०७	पुत्ले मूल	4707907	मिर्लुङ	७	छ	नभएको	छैन	२		असिमुरे / ग्राभिटी	
१०८	सिम्ले मूल	4707908	मिर्लुङ	७	छ	नभएको	छैन	२			
१०९	वानिया पधेरो मूल	4707909	मिर्लुङ	७	छ	नभएको	छैन	२			
११०	पोखरीछाप मूल	4707910	मिर्लुङ	७	छ	नभएको	छैन	२		पोखरीछाप बजार / ग्राभिटी	
१११	जाँच मूल	4707911	मिर्लुङ	७	छ	नभएको	छैन	२			
११२	भालेढुङ्गा मूल	4707912	मिर्लुङ	७	छ	नभएको	छैन	२			
११३	दार्जुखोला, खोला	4707913	मिर्लुङ	७	छ	नभएको	छैन	४			
११४	सतीपानी मूल	4708901	मिर्लुङ	८	छ	नभएको	छैन	२			
११५	खड्का पधेरो मूल	4708902	मिर्लुङ	८	छ	नभएको	छैन	२			
११६	थापा पधेरो मूल	4708903	मिर्लुङ	८	छ	नभएको	छैन	२			

११७	पहर कुवा मूल	4708904	मिर्लुङ	८	छ	नभएको	छैन	२			
११८	रोटेपानी कुवा मूल	4708905	मिर्लुङ	८	छ	नभएको	छैन	२			
११९	पहेले धारा मूल	4708906	मिर्लुङ	८	छ	नभएको	छैन	२			
१२०	खोलेटो कुवा मूल	4708907	मिर्लुङ	८	छ	नभएको	छैन	२			
१२१	चुरे पहरा मूल	4708908	मिर्लुङ	८	छ	नभएको	छैन	२			
१२२	पात्लेपानी मूल	4709901	मिर्लुङ	९	छ	नभएको	छैन	२			
१२३	किखुली मूल	4709902	मिर्लुङ	९	छ	नभएको	छैन	२			
१२४	बुढोखोला, खोल्सी	4709903	मिर्लुङ	९	छ	नभएको	छैन	२			
१२५	चिसोखोला, खोला	4709904	मिर्लुङ	९	छ	नभएको	छैन	२		छ	
१२६	भयेरथान मूल	4709905	मिर्लुङ	९	छ	नभएको	छैन	१			
१२७	माथिल्लो चिसोपानी, खोल्सी	4709906	मिर्लुङ	९	छ	नभएको	छैन	२			
१२८	कुडुलेधारा मूल	4709907	मिर्लुङ	९	छ	नभएको	छैन	२			
१२९	माथिल्लो पधेरो मूल	4709908	मिर्लुङ	९	छ	नभएको	छैन	२			
१३०	तल्लो पधेरो मूल	4709909	मिर्लुङ	९	छ	नभएको	छैन	२			
१३१	छाप खोला मूल	4709910	मिर्लुङ	९	छैन	नभएको	छैन	२			
१३२	सार्कीधारा मूल	4709911	मिर्लुङ	९	छ	नभएको	छैन	२			

अनुसूची-६ विद्यमान पोखरीहरु र तिनको अवस्था

विवरण / टोलको नाम	वडा नं. १	वडा नं. २	वडा नं. ३	वडा नं. ३	वडा नं. ३	वडा नं. ४	वडा नं. ४	वडा नं. ४	वडा नं. ४	वडा नं. ५	वडा नं. ५	वडा नं. ५	वडा नं. ७	वडा नं. ७	वडा नं. ८	वडा नं. ८	वडा नं. ९
			आख्खे	उपल्लो घलेछाप	गैरीटोल										पैयू स्वारा	खड्का गाउँ	
अवस्था	मध्यम	नराम्रो	मध्यम	मध्यम	नराम्रो	मध्यम	मध्यम	मध्यम	मध्यम	मध्यम	मध्यम	मध्यम	मध्यम	मध्यम	मध्यम	मध्यम	मध्यम
माटोको भराई छ/छैन		छ	छैन		छ	छ	छ	छ									
उद्देश्य	जनावर को लागि	जनावरको लागि	जनावरको लागि	जनावरको लागि	जनावर को लागि	जनावरको लागि	जनावर को लागि										
प्रयोग भएका सामग्री																	
पोखरीको भुईँमा चारै तर्फ (sides)	माटो	माटो	माटो	माटो	माटो	माटो	माटो	माटो	माटो	माटो	माटो	माटो	माटो	माटो	माटो	माटो	माटो
	माटो	माटो	माटो	ढुङ्गा	माटो	माटो	माटो	माटो	माटो	माटो	माटो	माटो	माटो	माटो	माटो	माटो	माटो

अनुसूची-७ : खानेपानीको सुविधास्तर निर्धारण

क्र.स.	टोलको नाम	पानी थाप्ने स्थान	घर संख्या	पानी ल्याउन लाग्ने औसत समय, ग्रेडिड मिनेटको आधारमा	पानीको परिमाण (उपलब्धता औसत)	पानीको गुणस्तर	स्रोतको विश्वसनीयता	सुविधास्तर (समग्रमा)
बडा नं १								
१	बाईसघर	कुवा	२८	२	३	३	१	३
२	जयपानी	धारा	४२	२	२	२	१	२
३	आरबजे	धारा	५०	२	२	२	१	२
४	राईपाली	कुवा	२८	३	३	२	१	३
५	पण्डित टोल	धारा	२४	२	३	३	२	३
जम्मा			१७२					
बडा नं २								
१	तल्लो ढकाल गाउँ	कुवा	१६	३	३	३	१	३
२	सुनार गाउँ	कुवा	१२	३	३	३	१	३
३	अर्चले	धारा	१००	३	१	१	१	३
४	उपल्लो ढकाल गाउँ	कुवा	१८	३	२	३	१	३
५	अमिली पानी	कुवा	५	३	२	२	१	३
६	पारी गाउँ	कुवा	५	२	२	२	१	२
७	सिमगाउँ	कुवा	५	२	१	२	१	२
जम्मा			१६१					
बडा नं ३								
१	कल्लेरी	धारा	२१	१	१	१	१	१
२	ओख्ले	धारा	३५	२	२	१	१	२
३	दमै टोल	कुवा	९	२	३	२	१	३
४	पुछार टोल	कुवा	३०	१	१	१	१	१
५	वीच टोल	धारा	२९	१	१	२	१	१
६	गैरी टोल	कुवा	३०	२	१	१	१	२
७	उपल्लोटोल	धारा	२९	३	३	३	१	३
जम्मा			१८३					
बडा नं ४								
१	बयपानी पिपलथोक	कुवा	४५	३	२	२	३	३
२	बयपानी	कुवा	२५	३	२	२	३	३
३	कोट गाउँ	कुवा	४२	३	३	३	१	३
४	सिरूबारी	कुवा	३६	३	२	२	१	२
५	मुलाबारी	कुवा	१७	२	३	३	१	३
६	मड्किना	कुवा	२०	२	३	३	१	३
७	बयपानी अधिकारी गाउँ	कुवा	२५	३	३	२	१	३
जम्मा			२१०					
बडा नं ५								
१	लाकुरीबोट टोल	धारा	८	२	२	२	१	२

२	अमला बिसौना	धारा	१९	२	२	३	२	३
३	सुब्दार टोल	धारा	६	२	२	१	१	२
४	डाडाटोल	धारा	१०	२	१	१	१	१
५	रूखेनी टोल	धारा	१४	२	२	३	३	३
६	पाँचघरे टोल	धारा	२१	१	२	१	१	२
७	चारघरे टोल	धारा	२०	१	१	१	१	१
८	डिड्डा टोल	धारा	११	१	१	१	१	१
९	देवीस्थान टोल	धारा	२२	२	२	१	१	२
१०	उपल्लो कामी गाउँ	धारा	१६	२	२	१	१	२
११	तल्लो कामी गाउँ	धारा	१२	३	२	२	१	३
१२	सार्कीगाउँ	कुवा	१४	२	२	२	१	२
१३	सिम्पानी		८	२	२	२	१	२
	जम्मा		१८१					
वडा नं ६								
१	छहरे		२९	१	१	१	१	१
२	आरूबोट	कुवा	२९	३	३	३	३	३
३	आहाले	धारा	५२	२	१	२	१	२
४	केउरेनी	कुवा	२१	२	३	२	२	३
५	बोक्से		३३	१	१	१	१	१
	जम्मा		१६४					
वडा नं ७								
१	पोखरीछाप	पंघेरो	५५	३	२	२	१	२
२	खत्रीगाउँ	पंघेरो	७	२	३	२	१	३
३	गैराबारी	कुवा	१८	२	३	२	१	३
४	असिमुरे	कुवा	१९	३	२	२	१	३
५	बानिया गाउँ	पंघेरो	१०	२	२	२	१	२
६	सिस्ने गाउँ	धारा	१७	२	२	२	२	२
७	चनौटे गाउँ उपल्लो	धारा	७	३	२	२	१	२
८	चनौटे गाउँ तल्लो	पंघेरो	१२	२	२	२	१	२
	जम्मा		१४५					
वडा नं ८								
१	पैयुस्वारा	कुवा	५०	३	३	३	३	३
२	खड्का गाउँ	कुवा	१६	१	३	३	३	३
३	रूखेनी	धारा	५	१	३	२	३	३
४	बिसौना	कुवा	६	३	३	२	१	३
५	तिनघरे	धारा	१३	३	३	२	१	३
६	चाम्बोट	कुवा	१३	३	३	२	१	३
	जम्मा		१०३					
वडा नं ९								
१	बांसपानी	धारा	४५	३	३	३	३	३
२	रयाले	धारा	३३	३	२	१	३	३
३	बर्खोला	कुवा	२२	३	३	३	३	३
४	आरूबोट	कुवा	७	१	१	१	१	१
	जम्मा		१०७					
	कूल जम्मा		१४२६					
	प्रतिशत		Category 1	11(17.75 %)	13(20.97 %)	17(27.42 %)	48(77.42 %)	9(14.52 %)

	ढलकु संखुतल ॡर		Category 2	28(45.16 %)	26(41.94 %)	30(48.39 %)	5(8.06%)	21(33.87 %)
			Category 3	23(37.09 %)	23(37.09 %)	15(24.19 %)	9(14.52 %)	32(51.61 %)
			Category 4	0	0	0	0	0

अनुसूची- ८: आ.व. २०७०/०७१ सम्म सम्पन्न भएका २७ वटा खानेपानी योजनाहरू र प्रयोगमा रहेका श्रोतहरू एवम् उक्त योजनाहरूको हालको अवस्था

क्र.सं	योजनाको नाम	हाल प्रयोगमा रहेका श्रोतहरू	योजनाको प्रकार	वडा नं	जम्मा लाभान्वित घर धुरीहरू	योजनाबाट लाभान्वित टोलहरूको नाम/घरधुरी	सहयोगी निकाय	सेवा सन्चालन भएको वर्ष	योजनाको भौतिक अवस्था	सुधार गर्नु पर्ने
१	अमराबोट	अमराबोट	ग्राभिटि	५	२२	देवीथान	ने.वा		संतोष जनक	WSPलागु गर्नु पर्ने
२	ठूलो पंघेरो	ठूलो पंघेरो	ग्राभिटि	५	४१	पाँचघरे २१, चारघरे २०	ने.वा		संतोष जनक	WSPलागु गर्नु पर्ने
३	सिस्नेघारी	सिस्नेघारी	ग्राभिटि	५	२१	डिड्टाटोल ११, डाडाटोल १०			संतोष जनक	WSPलागु गर्नु पर्ने
४	बेलबोटे धारा	बेलबोटे धारा	ग्राभिटि	५	१६	बेलबोटे १६			संतोष जनक	WSPलागु गर्नु पर्ने
५	कुवापानी धारा	कुवापानी धारा	ग्राभिटि	५	२३	तल्लो कामी गाउँ १२, सार्की गाउँ ११	ने.वा		संतोष जनक	WSPलागु गर्नु पर्ने
६	सिम्पानी	सिम्पानी	ग्राभिटि	५	८	सिम्पानी ८	ने.वा		संतोष जनक	WSPलागु गर्नु पर्ने
७	सिम्ले मूल दुङ्गेधारा	सिम्ले मूल दुङ्गेधारा	ग्राभिटि	२	५०	अर्चले ५०	ने.वा		संतोष जनक	WSPलागु गर्नु पर्ने
८	समीको बोट अर्चले	समीको बोट अर्चले	ग्राभिटि	२	५०	अर्चले ५०	विदेशी		संतोष जनक	WSPलागु गर्नु पर्ने
९	लाकुरीबोट	लाकुरीबोट	ग्राभिटि	५	२५	अमला विसौना १९, सुब्दार टोल ६	ने.वा		राम्रो	छैन
१०	भयेरथान	भयेरथान	ग्राभिटि	९	३३	रयाले ३३			संतोष जनक	WSPलागु गर्नु पर्ने
११	बुढोखोला, चिसोखोला	बुढोखोला, चिसोखोला	ग्राभिटि	९	४५	बांसपानी ४५			संतोष जनक	WSPलागु गर्नु पर्ने, गुणस्तर सुधार गर्नु पर्ने
१२	आरबजे कैरैपानी	आरबजे कैरैपानी	ग्राभिटि	१	५०	आरबजे ५०			संतोष जनक	पाईप लाईन लगायत अन्य संरचनाहरू मर्मत गर्ने, WSPलागु गर्नु पर्ने, श्रोत संरक्षण र गुणस्तर सुधार गर्नु पर्ने
१३	ओखलपानी	ओखलपानी	ग्राभिटि	३	३५	ओखले ३५			संतोष जनक	पाईप लाईन लगायत अन्य संरचनाहरू मर्मत गर्ने, WSPलागु गर्नु पर्ने, श्रोत संरक्षण र गुणस्तर सुधार गर्नु पर्ने
१४	सिम्ले	सिम्ले	ग्राभिटि	३	२९	ओखले २९			संतोष जनक	पाईप लाईन लगायत अन्य संरचनाहरू मर्मत गर्ने, WSPलागु गर्नु पर्ने, श्रोत संरक्षण र गुणस्तर सुधार गर्नु पर्ने
१५	माछा पाले पोखरी	माछा पाले पोखरी	ग्राभिटि	३	२९	उपल्लो घलेछाप २९			संतोष जनक	पाईप लाईन लगायत अन्य संरचनाहरू मर्मत गर्ने, WSPलागु गर्नु पर्ने, गुणस्तर सुधार गर्नु पर्ने

१६	कमेरेखोला	कमेरेखोला	ग्राभिटि	३	२०	कमेरेखोला २०			संतोष जनक	WSPलागु गर्नु पर्ने, गुणस्तर सुधार गर्नु पर्ने
१७	जामुनेखोला	जामुनेखोला	ग्राभिटि	३	३०	पुछारटोल ३०			संतोष जनक	WSPलागु गर्नु पर्ने
१८	कल्लेरी बासकोटे	कल्लेरी बासकोटे	ग्राभिटि	३	२१	कल्लेरी २१			राम्रो	WSPलागु गर्नु पर्ने
१९	धाराखोला	धाराखोला	ग्राभिटि	६	२९	छहरे २९	ने.वा		संतोष जनक	पाईप लाईन लगायत अन्य संरचनाहरू मर्मत गर्ने, WSPलागु गर्नु पर्ने
२०	सिम्लेखोला	सिम्लेखोला	ग्राभिटि	६	५२	आहाले ५२			नराम्रो	WSPलागु गर्नु पर्ने, श्रोत संरक्षण र गुणस्तर सुधार गर्नु पर्ने
२१	केउरेनीखोला चाल्नेघारी	केउरेनीखोला चाल्नेघारी	ग्राभिटि	६	३३	बोक्से ३३			संतोष जनक	पाईप लाईन लगायत अन्य संरचनाहरू मर्मत गर्ने, WSPलागु गर्नु पर्ने, श्रोत संरक्षण र गुणस्तर सुधार गर्नु पर्ने
२२	पल्लापट्टी	पल्लापट्टी	ग्राभिटि	८	१४	चाम्बोट १४			नराम्रो	पाईप लाईन लगायत अन्य संरचनाहरू मर्मत गर्ने
				जम्मा	६७६					

अनुसूची-९: उपस्वास्थ्य चौकीस्तरको तथ्यांक

स्थान : मिल्डुङ गाविस वडा नं ४ बयपानी भञ्ज्याङ

बालबालिकाहरूको स्वास्थ्य सम्बन्धी तथ्यांक

१ बच्चाहरूको तौल मापन (पाँच वर्ष मुनीका बच्चाहरूको पोषणको अवस्था)										
बच्चाहरू	उमरेको आधारमा बच्चाहरूको समूह									
	० देखि ११ महिना		१२ देखि २३ महिना		२४ देखि ३५ महिना		३६ देखि ५९ महिना		जम्मा	
	न्यून	सामान्य	न्यून	सामान्य	न्यून	सामान्य	न्यून	सामान्य	न्यून	सामान्य
नयाँ		९३		७१		६९		५०	०	२८३
दोहोरिएका		१४९		८८		८७		५७	०	३८१

२ भाडापखाला सम्बन्धी उपचार गरिएका ५ वर्ष मुनीका बच्चाहरूको संख्या

उपचार सेवा पु-याउने	भाडापखाला सम्बन्धी विरामी परेका नयाँ बच्चाहरूको संख्या				उपचार गरिएको संख्या	सिफारिस गरिएको संख्या	मृत्यु भएको संख्या
	जलवियोजन नभएका	सामान्य जलवियोजन भएका	धेरै जलवियोजन भएका	जम्मा			
उप स्वास्थ्य चौकीबाट	१८	१२		३०	३०	०	०
ग्रा.स्वा.का.कर्ता वा स्वयंसेविका हरूबाट	१५	४५		६०	३०	३०	०
मातृशिशु कार्यकर्ताहरूबाट	०	०	०	०	०	०	०

Nutritional and metabolic disorder

ICD Code	रोगको किसिम	महिला	पुरुष
E 46	कुपोषण	०	०
E50	A vitaminoses and other nutri deficiency	३६	७

अनुसूची-१०: विद्यालयहरूको वर्तमान अवस्था

क्र. सं.	विद्यालयकोनाम	अवस्थित स्थान		विद्यालयको किसिम	विद्यालयको कक्षा		विद्यार्थी			शिक्षक		
		वडा नं.	टोलको नाम		देखि	सम्म	छात्रा	छात्र	जम्मा	शिक्षिका	शिक्षक	जम्मा
१	विद्यानिकुञ्ज उ.मा.वि.	३	बयापानी	सामुदायिक	नर्सरी	१२	१३१	१४२	२७३	९	१०	१९
२	रा. नि.मा.वि.	५	कवाचित	सामुदायिक	वालविकास	८	६०	५५	११५	४	५	९
३	रा. जलदेवी नि.मा.वि.	२	अर्चले	सामुदायिक	वाल वि.केन्द्र	८	३८	४६	८४	६	४	१०
४	सरस्वती मन्दिर उ.मा.वि.	३	घलेछाप	सामुदायिक	नर्सरी	१२	११३	१२७	२४०	७	१२	१९
५	सप्तकन्या प्रा.वि.	३	ओखले	सामुदायिक	१	३	६	४	१०	०	२	२
६	खाँडदेवी प्रा.वि.	६	छहरे	सामुदायिक	नर्सरी	५	१५	९	२४	२	४	६
७	अरनिको मा.वि.	८	ठूलो ढङ्गा	सामुदायिक	नर्सरी	१२	१७५	१६३	३३८	४	१६	२०

८	रा.नि.मा.वि.	६	आहाले	सामुदायिक	नर्सरी	८	३८	३१	६९	४	७	११
						जम्मा	५७	५७	११५	३६	६०	९६
						।	६	७	३			

क्र.सं	विद्यालयकोनाम	अवस्थित स्थान		भौतिक तथा खानेपानीको सुविधाहरू						
		बडानं	टोलको नाम	खा.पा.प्रणाली छ र संचालनमा छ	खा.पा.प्रणाली छ तर संचालनमा छैन	उपलब्ध नै छैन	प्रयाप्त छ/छैन	फोहर फाल्ने खाडल छ/छैन	फोहर पानीको विकास छ/छैन	पानी शुद्धिकरणको लागि घरेलु विधि अपनाउने गरिएको छ/छैन
१	विद्यानिकुञ्ज उ.मा.वि.	३	बयापानी	छ			छैन	छ	छैन	छ
२	रा. नि.मा.वि.	५	कवाचित	छ			छ	छ	छ	छैन
३	रा. जलदेवी नि.मा.वि.	२	अर्चले	छ			छ	छ	छ	छैन
४	सरस्वती मन्दिर उ.मा.वि.	३	घलेछाप	छ			छ	छ	छैन	छैन
५	सप्तकन्या प्रा.वि.	३	ओखले	छ			छैन	छ	छैन	छैन
६	खाँडदेवी प्रा.वि.	६	छहरे			√		छ	छ	छ
७	अरनिको मा.वि.	८	ठूलो ढङ्गा		√			छैन	छैन	छैन
८	रा.नि.मा.वि.	६	आहाले	छ			छ	छ	छ	छैन

क्र.सं	विद्यालयकोनाम	अवस्थित स्थान		शौचालयको सुविधा								
		बडानं	टोलको नाम	शौचालय भवन			लैंगिक संवेदनशील					
				निर्माण भएको र प्रयोगमा प्रयोगमा छैन	निर्माण भएको तर प्रयोगमा छैन	निर्माण नै नभएको	छात्र र छात्राको लागि एउटै शौचालय छ	छात्र र छात्राको लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय छ	शौचालय भिन्न क्षमता भएको छैन	पानीको व्यवस्था शौचालय भित्रै या नजिकै	साबुनको व्यवस्था शौचालय बाहिर या नजिकै	के शौचालयको संख्या र
१	विद्यानिकुञ्ज उ.मा.वि.	३	बयापानी	छ			छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन
२	रा. नि.मा.वि.	५	कवाचित	छ			छ	छ	नजिकै	नजिकै	छ	छ
३	रा. जलदेवी नि.मा.वि.	२	अर्चले		छैन		छ	छैन			छ	छैन
४	सरस्वती मन्दिर उ.मा.वि.	३	घलेछाप	छ			छ	छैन	छ		छ	छैन
५	सप्तकन्या प्रा.वि.	३	ओखले	छ			छ	छैन	छ	छ	छ	छ
६	खाँडदेवी प्रा.वि.	६	छहरे	छ			छ	छैन			छ	छ
७	अरनिको मा.वि.	८	ठूलो ढङ्गा	छ			छ	छ	छैन		छ	छ
८	रा.नि.मा.वि.	६	आहाले	छ			छ	छ	छ	छ	छ	छ

अनुसूची-११: सार्वजनिक संघ संस्थाहरूको विद्यमान खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको अवस्था

क्र. सं	संस्थाको नाम	वडा नं	गाउँको नाम	संस्थाको भवन	खानेपानीको सुविधा			साबुनपानीले हात धुने स्थान छ/छैन	शौचालय					फोहर ब्यवस्थापन अभ्यास
					छ/छैन	सञ्चालनमा छ/छैन	प्रयाप्त छ/छैन		छ/छैन	महिला र पुरुषको लागि छुट्टा छुट्टै छ ?	भिन्न क्षमता भएका व्यक्तिहरूको पहुच योग्य	मा पानीको सुविधा	सफा तथा स्वच्छ	
१	बयपानी लाफा युवा क्लव	४	बयपानी	आफ्नो	छैन			छैन	छ	छैन	छ	छ	छ	जलाउने
२	कमल गणेश स्मृति उपभोक्ता सहकारी संस्था लि.	४	बयपानी	आफ्नो	छैन			छ	छ	छैन	छ	छ	छ	खाल्डोमा फाल्ने, जलाउने
३	शुभकामना युवा क्लव	७	पोखरीछाप	भाडामा	छैन			छ	छैन					खाल्डोमा फाल्ने
४	शिवशक्ति सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति	७	पोखरीछाप	भाडामा	छैन			छ	छैन					खाल्डोमा फाल्ने
५	पारीपाखा सामुदायिक वन	७	असिमुरे, सिस्ने	भाडामा	छैन			छैन	छैन				छ	खाल्डोमा फाल्ने
६	गाउँसेवा कोष	५	कवाचित	आफ्नो	छ	छ	छ	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	खाल्डोमा फाल्ने
७	सिर्जना आमा समूह	४	सिरूबारी	आफ्नो	छैन			छैन	छैन					जलाउने
८	रुद्रदेवी आमा समूह	१		आफ्नो	छैन				छैन					
९	गौरी शंकर क्लव	१		आफ्नो	छैन			छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	जलाउने
१०	जनकल्याण कोष	१	बाईसघर	आफ्नो	छैन			छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	जलाउने
११	राईपाली आमा समूह	१	राईपाली	आफ्नो	छैन				छैन					जलाउने
१२	देउराली आमा समूह	२	सिमगाउँ	आफ्नो	छैन				छैन					जलाउने
१३	कालिका अर्चले सामुदायिक विकास केन्द्र	२	अर्चले	आफ्नो	छैन				छैन					जलाउने
१४	ओखलपानी आमा समूह	३	ओखले	आफ्नो	छ	छ	छ		छ	छैन	छैन	छ	छ	जलाउने
१५	सामुदायिक विकास केन्द्र	३	घलेछाप	आफ्नो	छैन			छैन	छ	छ	छ	छैन	छ	जलाउने
१६	कालिका बचत तथा त्र-नृण सहकारी संस्था	५	कवाचित		छैन			छैन	छैन					जलाउने

१७	लाली गुरास आमा समुह	६	छहरे	आफ्नो	छ	छ	छ	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	खाल्डोमा फाल्ने
१८	नमुना आमा समुह	८	खड्कागाउँ	आफ्नो	छैन			छैन	छैन					जलाउने
१९	ठूलो ढुङ्गा संरक्षण समाज	८	पैयु स्वारा	भाडामा	छैन			छैन	छैन					जलाउने
२०	भयेरथान आमा समुह	९	रयाले	आफ्नो	छैन			छैन	छ					जलाउने
२१	सिर्जना आमा समूह	९	बर्खोला	भाडामा	छैन			छैन	छैन					जलाउने
२२	पर्यटन सूचना केन्द्र	४	बयपानी	आफ्नो	छैन			छ	छैन					जलाउने
२३	शहीद स्मृति पर्यटन पार्क	३	घलेछाप	भाडामा	छ	छ	छ	छ	छैन					जलाउने
२४	गाविसको कार्यालय													

अनुसूची-१२: टोलहरूको विद्यमान सरसफाइ तथा स्वच्छताको अवस्था

क्र.स.	टोलको नाम	पक्की शौचालय संख्या(जम्मा)	बायो ग्यास जडान गरेका पक्की शौचालय संख्या	पक्की मल चर्पीको संख्या	अस्थायी शौचालय संख्या (जम्मा)	सुधारिएको आधुनिक चुलो	भाँडा सुकाउने चाँग	फोहर फाल्ने खाडल	भाँडा मा भुने प्लेटफर्म	पानी शुद्धिकरणको लागि घरेलु विधि अपनाउने घरधुरी संख्या	हात धूने ठाउँ	करेसाबारी ब्यवस्थापन भएको घरधुरी संख्या	करेसाबारी मा खेर गएको पानी प्रयोग गर्ने घरधुरी संख्या	सफा तथा स्वच्छता तरिकाले खानेकुरा ब्यवस्थापन गर्ने घरधुरी संख्या
वडा नं १														
१	बाईसघर	२८	१	०	०	१५	०	०	०	५	२८	२८	०	२८
२	जयपानी	३५	०	०	७	१५	०	०	०	५	४२	४०	०	४२
३	आरबजे	४५	०	०	५	३०	०	०	०	५	५०	०	०	५०
४	राईपाली	२५	०	०	३	२०	०	०	०	५	२८	०	०	२८
५	पण्डित टोल	२२	२	०	०	२०	०	०	०	४	२४	०	०	२४
	जम्मा	१५५	३	०	१५	१००	०	०	०	२४	१७२	६८	०	१७२
वडा नं २														
१	तल्लो ढकाल गाउँ	८	८	०	०	०	०	०	०	१०	१६	१६	०	१६
२	सुनार गाउँ	९	०	०	३	०	०	०	०	०	१२	१२	०	१२

३	अर्चले	७६	२१	०	३	०	०	०	०	१०	१००	१००	०	१००
४	उपल्लो ढकाल गाउँ	१८	०	०	०	०	०	०	०	५	१८	१८	०	१८
५	अमिली पानी	५	०	०	०	०	०	०	०	५	५	५	०	५
६	पारी गाउँ	४	१	०	०	०	०	०	०	५	५	५	०	५
७	सिमगाउँ	४	१	०	०	०	०	०	०	५	५	५	५	५
	जम्मा	१२४	३१	०	६	०	०	०	०	४०	१६१	१६१	५	१६१
वडा नं ३														
१	कल्लेरी	२१	०	२१	०	१५	०	०	०	५	२१	२१	०	२१
२	ओख्ले	३३	०	०	२	५	५	०	०	५	३५	३५	०	३५
३	दमै टोल	७	०	०	२	५	५	०	०	५	०	०	०	५
४	पुछार टोल	३०	०	०	०	०	५	०	०	५	०	०	०	३०
५	वीच टोल	२९	०	०	०	२०	५	०	०	५	२९	२९	०	२९
६	गैरी टोल	२१	०	०	०	५	५	०	०	५	२१	०	०	२१
७	उपल्लोटोल	२९	०	०	०	१५	५	०	०	०	२९	२९	०	२९
	जम्मा	१७०	०	२१	४	६५	३०	०	०		१३५	११४	०	१७०
वडा नं ४														
१	बयपानी पिपलथोक	४५	०	०	०	१०	०	०	०	५	४५	०	२०	४५
२	बयपानी	२५	०	०	०	१०	५	०	०	५	२५	०	२५	२५
३	कोट गाउँ	३५	०	०	७	१०	५	०	०	५	४२	२०	०	४०
४	सिरुबारी	३४	१	३५	१	१०	०	०	०	५	६	०	०	३६
५	मुलाबारी	१७	०	०	०	१०	५	०	०	०	०	०	०	१७
६	मड्किना	२०	०	०	०	०	५	०	०	०	६	५	५	२०
७	बयपानी अधिकारी गाउँ	२५	०	२५	०	०	५	०	०	०	२५	२५	०	२५
	जम्मा	२०१	१	६०	८	५०	२५	०	०	२०	१४९	५०	५०	२०८

वडा नं ५														
१	लाकुरीबोट टोल	७	०	०	१	५	०	०	०	५	८	८	०	८
२	अमला बिसौना	१६	०	०	२	५	०	०	०	५	१	१६	०	१६
३	सुब्दार टोल	६	०	०	०	५	०	०	०	५	६	६	६	६
४	डाडाटोल	९	०	०	१	५	०	०	०	५	१०	१०	०	१०
५	रूखेनी टोल	१२	०	०	२	५	०	०	०	५	१४	१४	०	१४
६	पाँचघरे टोल	२०	०	०	१	५	०	०	०	०	२१	२१	०	२१
७	चारघरे टोल	२०	०	०	०	१०	०	०	०	०	२०	२०	०	२०
८	डिङ्गा टोल	१०	०	०	१	५	०	०	०	०	११	११	११	११
९	देवीस्थान टोल	२०	०	०	२	४	०	०	०	०	२२	०	०	२२
१०	उपल्लो कामी गाउँ	१५	०	०	१	०	०	०	०	०	१६	१६	०	१६
११	तल्लो कामी गाउँ	१२	०	०	०	०	०	०	०	०	१२	०	०	१२
१२	सार्कीगाउँ	१२	०	०	२	०	०	०	०	०	१४	०	०	१४
१३	सिम्पानी													
	जम्मा	२४	०	०	२	०	०	०	०	०	२६	०	०	२६
वडा नं ६														
१	छहरे	२९	०	२९	०	५	२९	२९	०	०	२९	२९	२९	२९
२	आरूबोट	२९	०	०	०	६	०	०	०	०	२९	२९	०	२९
३	आहाले	४४	१	०	०	५	०	०	०	५	४५	४५	०	४५
४	केउरेनी	२१	२	०	०	५	०	०	०	५	२१	०	०	२१
५	बोक्से													
	जम्मा	१२३	३	२९	०	२१	२९	२९	०		१२४	१०३	२९	१२४
वडा नं ७														
१	पोखरीछाप	५३	०	०	२	०	५	०	०	५	५५	५०	०	५५
२	खत्रीगाउँ	६	०	०	१	०	५	०	०	५	०	७	०	७

३	गैराबारी	१५	०	०	३	५	५	०	०	२	१५	१५	०	०
४	असिमुरे	१८	०	०	१	५	५	०	०	३	१८	०	०	१८
५	बानिया गाउँ	१०	०	०	०	१०	५	०	०	०	१०	०	०	१०
६	सिस्ने गाउँ	१५	०	०	२	१०	५	०	०	०	१५	१५	०	१७
७	चनौटे गाउँ उपल्लो	७	०	०	०	०	०	०	०	०	७	७	०	७
८	चनौटे गाउँ तल्लो	१२	०	०	०	०	०	०	०	०	१२	१२	०	१२
	जम्मा	१३६	०	०	९	३०	३०	०	०	१५	१३२	१०६	०	१२६
वडा नं ८														
१	पैयुस्वारा	४७	०	०	३	०	०	०	०	५	४७	०	०	४७
२	खड्का गाउँ	१६	०	०	०	५	०	०	०	१०	१६	०	०	१६
३	रूखेनी	३	०	०	२	५	०	०	०	०	५	५	०	५
४	बिसौना	५	०	०	१	०	०	०	०	०	६	६	०	६
५	तिनघरे													
६	चाम्बोट	१२	२	०	१	४	०	०	०	५	१३	१३	०	१३
	जम्मा	८३	२	०	७	१४	०	०	०	२०	८७	२४	०	८७
वडा नं ९														
१	बांसपानी	४५	०	०	२	०	०	०	०	५	४५	०	०	४५
२	रयाले	३३	०	०	०	५	०	०	०	५	०	०	०	३३
३	बर्खोला	२२	०	०	०	५	०	०	०	५	२२	०	०	२२
४	आरूबोट	७	०	०	०	०	०	०	०	५	७	०	०	७
	जम्मा	२९	०	०	०	५	०	०	०	१०	२९	०	०	२९
	कूल जम्मा	१०४५	४०	११०	५१	२८५	११४	२९	०	१२९	१०१५	६२६	८४	११०३
	प्रतिशत	७३.२८	२.८१	७.७१	३.५८	१९.९९	७.९९	२.०३	०.००	९.०५	७१.१८	४३.९०	५.८९	७७.३५
	टोलको संख्या ६२													

अनुसूची-१३: खुल्ला दिसामुक्त पछिको गतिविधिको सहयोगमा गाविसस्तरको पहुंचको अवस्था

खुल्ला दिसामुक्त तथा पूर्ण सरसफाइको अवस्था	वडा नं								
	१	२	३	४	५	६	७	८	९
खुल्ला दिसामुक्त घोषणा भएको									
पूर्ण सरसफाइ घोषणा भएको									

गाविसमा भएका सार्वजनिक शौचालयहरूको संख्या	
शौचालय नभएका विद्यालयहरूको संख्या	
शौचालय नभएका संघ संस्था वा कार्यालयहरूको संख्या	

खुल्ला दिसामुक्तपछिको योजना/क्रियाकलापहरू	तयार गरेको		कार्यान्वयनको अवस्था	सुधारको अवस्था
	छ	छैन		
गाविसकोखुल्ला दिसामुक्त पछिको योजना/रणनीति पूर्णसरसफाइको योजनाको नमूना				
खुल्ला दिसामुक्तपछिको अनुगमन योजना				
खुल्ला दिसामुक्तपछिको क्रियाकलापहरूका लागि योजना तथा बजेट				सुधार भएको
खुल्ला दिसामुक्त दिगोपना र पूर्ण आनीबानी परिवर्तनको प्रबर्धनका लागि गरिएको क्रियाकलापहरू				
पूर्ण सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्बन्धी सबै वडाहरूमा अभिमुखिकरण गरिएको				
पूर्ण सरसफाइ को लागि गाविसस्तरको समिति गठन गरिएको				
हरेक वडामा सरसफाइ समिति गठन गरी वडालाई आनिवानीमा सरसफाइ राख्ने काम गरिएको				
सरसफाइ समितिले वडामा भए गरेको सरसफाइ अभियानको अनुगमन गर्ने हेतुले वडास्तरमा अनुगमन समिति गठन भएको				

पूर्ण सरसफाइका क्रियाकलापहरूको अवस्था

पूर्ण सरसफाइ योजना	वडा नं								
	१	२	३	४	५	६	७	८	९
सबै घरमा चर्पीको प्रयोग भएको									
सबै घरमा जोखिमपूर्ण अवस्थामा साबुन वा अन्य वस्तुले हातधुने बानी भएको									
खानेपानीको सुरक्षित व्यवस्थापन र शुद्धिकरण									
व्यक्तिगत सरसफाइमा नियमितता									
घरको भित्र र बाहिर ब्यवस्थित ठोस र तरल फोहरको ब्यवस्थापन									
अन्य									
अन्य									
अन्य									

अनुसूची-१४: वडास्तरमा तर्जुमा गरिएका खानेपानी योजनाहरूको विवरण

क्र. सं.	योजनाको नाम प्राथमिकताको आधारमा	योजनाको प्रकार	वडा नं.	नयाँ/मर्मत/पुनर्निर्माण	श्रोतको नाम	अनुमानित संरचनाहरूको विवरण					टोलहरूको नाम	सेवा नपुगेका घरधुरी	जातीय घरधुरी					बाढी पहिरोको संभावना
						इण्टेक	आर.भि.टि	धारा	मुख्य पाईप लाइन मि	वितरण पाईप लाइन मि			दलित	जनजाती	धा. अल्प संख्यक	अन्य	जम्मा	
१	अधेरीखोला	लिफ्टिङ	१,२	नयाँ	अधेरीखोला						पण्डित टोल, बाईसघर, तल्लो ढकाल गाउँ, उपल्लो ढकाल गाउँ, सुनार गाउँ, पारी गाउँ, अमिली पानी, अचूले	१०८	१८			९०	१०८	छैन
२	जयपानी	ग्रभिटी	१	मर्मत	जयपानी	१					जयपानी	४२	७	६		२९	४२	छैन
३	राईपाली	ग्रभिटी	१	नयाँ	राईपाली		१		५००		राईपाली	२८				२८	२८	छैन
४	आरबजे केरेपानी	ग्रभिटी	१	मर्मत	आरबजे केरेपानी						आरबजे	५०	५	३५		१०	५०	छैन
५	बेलटारी कुवा	कुवा	१	मर्मत	बेलटारी कुवा	१					बाईसघर	१५		४		११	१५	छैन
६	बाईसघर हिलेपानी कुवा	कुवा	१	मर्मत	बाईसघर हिलेपानी कुवा	१					बाईसघर	१०		६		४	१०	छैन
७	साहुगाम कुवा	कुवा	१	मर्मत	साहुगाम कुवा	१					पण्डित टोल	१५				१५	१५	छैन
८	नारेस्वर रूखको कुवा	कुवा	१	मर्मत	नारेस्वर रूखको कुवा	१					पण्डित टोल	७				७	७	छैन

९	खदाएको फेद	कुवा	१	मर्मत	खदाएको फेद											०	छैन	
१०	भैंसे पाखा	कुवा	१	मर्मत	भैंसे पाखा	१					आरबजे	५	५			५	छैन	
११	तिनकुवा	कुवा	१	मर्मत	तिनकुवा	१					आरबजे	५	५			५	छैन	
१२	तिदु पंधेरो कुवा	कुवा	१	मर्मत	तिदु पंधेरो कुवा	१					जयपानी	६		६		६	छैन	
१३	सिम्लेकुवा	कुवा	१	मर्मत	सिम्लेकुवा	१					आरबजे	७		७		७	छैन	
१४	काजी पंधेरो	कुवा	१	मर्मत	काजी पंधेरो	१					बाईसघर	१२		५		७	१२	छैन
१५	चापको फेद पंधेरो	कुवा	१	मर्मत	चापको फेद पंधेरो	१					राईपाली	२०		२०		२०	छैन	
१६	साउनेपानी	कुवा	१	मर्मत	साउनेपानी	१					राईपाली	१५		१५		१५	छैन	
१७	सुब्दारटोल पंधेरो	कुवा	१	मर्मत	सुब्दारटोल पंधेरो	१					जयपानी	१०				१०	१०	छैन
१८	कालिकाथान पंधेरो	कुवा	१	मर्मत	कालिकाथान पंधेरो	१					जयपानी	५	३			२	५	छैन
१९	विष्ट पंधेरो	कुवा	१	मर्मत	विष्ट पंधेरो	१					जयपानी	१७				१७	१७	छैन
१	अधेरीखोला	लिफ्टिङ	२	नयां	अधेरीखोला	१										०	छैन	
२	लामटारी	ग्रभिटी	२	मर्मत	लामटारी	१					उपल्लो ढकाल गाउँ, तललो ढकाल गाउँ, सुनार गाउँ	४७	१३			३४	४७	छैन
३	सिमगाउँ	ग्रभिटी	२	मर्मत	तल्लो चिसापानी	१					सिमगाउँ	५				५	५	
४	अमिली पानी	ग्रभिटी	२	नयां	अमिली पानी		१				अमिली पानी	५	५			५	५	छैन

५	सिम्ले मूल	ग्रभिटी	२	मर्मत	सिम्ले मूल	१					अर्चले	१८		१८			१८	छैन
६	सिम्ले मूल	ग्रभिटी	२	नयां	सिम्ले मूल		१				अर्चल(केसी टोल)	५०	१०			४०	५०	छैन
७	दुङ्गेधारा मूल	ग्रभिटी	२	मर्मत	दुङ्गेधारा मूल	१					अर्चले	५०	२०	२०		१०	५०	छैन
८	उपल्लो खा.पा.	ग्रभिटी	२	मर्मत	उपल्लो खा.पा.						उपल्लो ढकाल गाउँ	१८				१८	१८	छैन
१	खड्का पंधेरो	लिफिटड	३	नयां	खड्का पंधेरो						उपल्लो घलेछाप	१६				१६	१६	छैन
२	कल्लेरी	ग्रभिटी	३	नयां	कल्लेरी						कल्लेरी	१५				१५	१५	छैन
३	तातोपानी र भासी मूल	ग्रभिटी	३	नयां	तातोपानी र भासी मूल	१	१				पुछार टोल	३०				३०	३०	छैन
४	देउरालीडाडा	ग्रभिटी	३	नयां	देउरालीडाडा	१	१				ओख्ले	३५		३५			३५	छैन
५	डाडा मूल	लिफिटड	३	नयां	डाडा मूल	१	१				ओख्ले	२५		२५			२५	छैन
१	सिरूबारी धारा खोरियाबारी खेतको मूल	लिफिटड	४	नयां	सिरूबारी धारा खोरियाबारी खेतको मूल						सिरूबारी, मुलाबारी, मड्किना	७३	१२	३७		२४	७३	छैन
२	खोरिया पानी खेत बास्पानी कुवा, पाखा कुवा	लिफिटड	४	नयां	खोरिया पानी खेत बास्पानी कुवा, पाखा कुवा						बयपानी भञ्ज्याड, कोटगाउँ	८७	४५	३५	१	६	८७	छैन
३	सुर्की पंधेरो	लिफिटड	४	नयां	सुर्की पंधेरो						बयपानी भञ्ज्याड, अधिकारी गाउँ, मगरगाउँ	९५	३	६०	१	३१	९५	छैन
४	लामा सुर्की पंधेरो, ढिकुरे खोलाको मूल	लिफिटड	४,६, ९	नयां	लामा सुर्की पंधेरो, ढिकुरे खोलाको मूल						रयाले, आहाले, बयपानी वडा नं ४ सबै	३०५	५२	१३३	१	११९	३०५	छैन
१	सुर्की पंधेरो	ग्रभिटी	५	नयां	सुर्की पंधेरो		१				रुखेनी, अधिकारी गाउँ	३९				३९	३९	छैन

२	लाकुरी फेद	ग्रभिटी	५	नयां	लाकुरी फेद	१	१				कामी गाउँ	१२	१२				१२	छैन	
३	धारापानी	ग्रभिटी	५	नयां	धारापानी	१	१				रूखेनी	१४					१४	१४	छैन
४	कुसुन्ने धारा	लिफिटड	५	नयां	कुसुन्ने धारा						देवीस्थान, चारघरे, कामीगाउँ	५३	१२				४१	५३	छैन
५	कुवापानी	ग्रभिटी	५	नयां	कुवापानी		१				तल्लो कामीगाउँ	१२	१२					१२	छैन
१	आरूबोट ढाप कुवा	ग्रभिटी	६		आरूबोट ढाप कुवा		१				आरूबोट	२९					२९	२९	छैन
२	दुङ्गेखोला बराको बोट	ग्रभिटी	६	मर्मत	दुङ्गेखोला बराको बोट		१				बोक्से	३३					३३	३३	छैन
३	ढापखेत खोला, मूल	ग्रभिटी	६	मर्मत	ढापखेत खोला, मूल	१	१	१			केउरेनी	२१					२१	२१	छैन
४	दुकुरे पानी	लिफिटड	६	नया	दुकुरे पानी						आहाले	५२	३	५			४४	५२	छैन
५	सिम्लेखोला	ग्रभिटी	६	मर्मत	सिम्लेखोला	१	१				आहाले	५२	३	५			४४	५२	छैन
१	पोखरीछाप	लिफिटड	७	नया	पोखरीछाप						पोखरीछाप	५५	७	३२	७		९	५५	छैन
२	पोखरीछाप टंकी निर्माण	ग्रभिटी	७		पोखरीछाप टंकी निर्माण	१	१				पोखरीछाप, खत्री गाउँ	६२	७	३२	७		१६	६२	छैन
३	समीको फेद खा.पा.	ग्रभिटी	७	मर्मत	समीको फेद खा.पा.	१					वानिया गाउँ	१०					१०	१०	छैन
४	चनौटे	ग्रभिटी	७	मर्मत	चनौटे	१	१				चनौटे	७					७	७	छैन
५	फुरौले	ग्रभिटी	७	मर्मत	फुरौले	१	१				उपल्लो, तल्लो चनौटे	१८					१८	१८	छैन
६	दार्जु	ग्रभिटी	७	मर्मत	दार्जु		१				पोखरीछाप, खत्री गाउँ	६२	७	३२	७		१६	६२	छैन
१	चुरे पहरा	ग्रभिटी	८	नया	चुरे पहरा		१				पैयुस्वारा	५०	१५	३५				५०	छैन
२	थापा पंधेरो	लिफिटड	८	नया	थापा पंधेरो						खड्का गाउँ	१६					१६	१६	छैन
१	ढाप खोला, मूल	लिफिटड	९	नया	ढाप खोला, मूल						रयाले, बर्खोला, बास्पानी	१००	९	८४			७	१००	छैन

२	पाल्पानी	ग्राभिटी	९	नया	पाल्पानी		१				रयाले, बर्खोला, बास्पानी	१००	९	८४		७	१००	छैन
३	फिखुली	ग्राभिटी	९	नया	फिखुली		१				रयाले, बर्खोला, बास्पानी	१००	९	८४		७	१००	छैन
४	सार्कीधारा	ग्राभिटी	९	मर्मत	सार्कीधारा	१					रयाले, बर्खोला, बास्पानी	९९	१७	६६		१६	९९	छैन
	जम्मा योजना संख्या		५६		जम्मा	३२	२१	१	५००	०	०	२२४७	३२५	९२६	२४	९७ २	२२४ ७	

अनुसूची-१५: गाविस स्तरिय तर्जुमा गरिएका खानेपानी योजनाहरूको विवरण र लागत

गाविसस्तरीय प्राथमिकताक्रम	योजनाको नाम	योजनाको प्रकार	वडा नं	लाभान्वित टोलहरूको नाम	जम्मा लाभान्वित घरधुरी	सेवा नपुगेका घरधुरी	जनसंख्या	लागत नै रू हजारमा
१	समिरि केन्द्रीय योजना	लिफिटड	७,८,९	७,८,९ वडाका सबै टोलहरू	३५५	३५५	१३२४	२२५११
२	सिरुवारी मड्किना	लिफिटड	४	सिरवारी, मड्किना, बयपानी	२१०	२१०	७८३	१३३१६
३	बयपानी (सुर्कि पधेरो)	लिफिटड	४	बयपानी, मगरगाउँ, कोट गाउँ, भञ्ज्याङ	९५	९५	३५४	६०२४
४	अंधेरीखोला	लिफिटड	१,२	बाईसघर, उपल्लो र तल्लो ढकाल गाउँ, सुनार गाउँ	१५०	१५०	५६०	९५१२
५.१	भदौरे देउराली	ग्राभिटी	३	घलेछाप माथिल्लो टोल, सरस्वती उ.मा.वि.	१२०		०	०
५.२	खड्का पधेरो	लिफिटड	३	उपल्लो घलेछाप	१६	१६	६०	१०१५
६	लाकुरी फेद	ग्राभिटी	५	कामीगाउँ	१२	१२	४५	४०३
७	आरूबोट ढाप खोला	ग्राभिटी	६	आरूबोट टोल	२९	२९	१०८	९७४
८	लामटारी	ग्राभिटी मर्मत	२	उपल्लो र तल्लो ढकाल गाउँ, सुनारगाउँ	४६	४६	१७२	१५४४
९	केरेपानी	ग्राभिटी मर्मत	१	केरेपानी आरबजे	५०	५०	१८७	१६७९
१०	कल्लेरी	पि.एस्.आई.	३	कल्लेरी टोल	१५	१५	५६	६७
११	समीको फेद	ग्राभिटी मर्मत	७	बानिया टोल	१०	१०	३७	३३६
१२	थापा पधेरो	पि.एस्.आई.	८	खड्का गाउँ	१६	१६	६०	७२

१३	उपल्लो बरखुला(ढाप खोला)	पि.एस्.आई.	९	रयाले, बरखोला	१००	१००	३७३	४४८
१४	साउनेपानी	पि.एस्.आई.	१	आहाले	१५	१५	५६	६७
१५	जयपानी	ग्राभिटि मर्मत	१	जयपानी टोल	४२	४२	१५७	१४१०
१६	तिदु कुवा	ग्राभिटि मर्मत	१		५	५	१९	१६८
१७	तातोपानी भासी मूल	ग्राभिटि	३	पुछार टोल	३०	३०	११२	१००७
१८	ढुङ्गेखोला	ग्राभिटि	६	बोक्से टोल	३३	३३	१२३	११०८
१९	ढुङ्गेधारा मूल	ग्राभिटि	२	अर्चले टोल	५०	५०	१८७	१६७९
२०	सिम्ले मूल	ग्राभिटि	२	अर्चले टोल, पुछारटोल	५०	५०	१८७	१६७९
२१	ढिकुरेपानी	लिफिटड	६	आहाले	५२	५२	१९४	३२९७
२२	कुसुन्ने धारा	लिफिटड	५	देवीस्थान, चारघरे,कामी गाउँ	५३	५३	१९८	३३६१
२३	कवाचित मूल	ग्राभिटि	६	कवाचित	६०	६०	२२४	२०१४
२४	डाडामूल	लिफिटड	३	ओख्ले	२५	२५	९३	१५८५
२५	धारापानी	ग्राभिटि	३	रूखेनी	१५	१५	५६	५०४
२६	आरूबोट कुवा पानी	ग्राभिटि	६	केउरेनी	२१	२१	७८	७०५
२७	चुरे पहरा	लिफिटड	९	पैयुस्वारा	५०	५०	१८७	३१७१
२८	कुवापानी	ग्राभिटि	५	तल्लो कामीगाउँ	१२	१२	४५	४०३
२९	सिम्ले मूल	ग्राभिटि	२	अर्चले	१८	१८	६७	६०४
३०	साकीधारा	पंधेरो मर्मत	९	खड्का गाउँ	९९	९९	३६९	४४३
३१	बेल्दारी	कुवा मर्मत	१	बाईसघर	१५	१५	५६	६७
३२	नारेस्वर	कुवा मर्मत	१	पण्डित टोल	८	७	२६	३१
३३	तिदु पंधेरो	पंधेरो मर्मत	१	जयपानी टोल	१०	६	२२	२७
३४	उपल्लो	कुवा मर्मत	२	उपल्लो ढकालगाउँ	१८	१८	६७	८१
३५	सिमगाउँ	कुवा मर्मत	२	सिमगाउँ	५	५	१९	२२
३६	साहुगाम	कुवा मर्मत	१	साहुगाम	१५	१५	५६	६७
३७	चांपको फेद	कुवा मर्मत	१	राईपाली	२०	२०	७५	९०

३८	काजी उंधेरो	पंधेरो मर्मत	१	बाईसघर	१२	१२	४५	५४
३९	विष्ट पंधेरो	पंधेरो मर्मत	१	जयपानी टोल	१७	१७	६३	७६
४०	देउराली डाडाटोल	कुवा मर्मत	३	ओख्ले	३५	३५	१३१	१५७
४१	सुब्दारटोल	कुवा मर्मत	१	जयपानी टोल	१०	१०	३७	४५
				जम्मा	३८०	३७५	७०६५	८१८१८

प्रति परिवार औसत जनसंख्या ३.७३, प्रति व्यक्ति ग्राभिटी स्कीमको लागत रू ९०००, प्रति व्यक्ति सोलार पम्पिड. स्कीमको लागत रू १७००० र प्रतिव्यक्ति श्रोत संरक्षण को रू १२००

अनुसूची-१६: गाविस स्तरीय पूर्ण सरसफाइ रणनीतिक योजना

पूर्ण सरसफाइ रणनीतिक योजना

खुल्ला दिसामुक्त घोषणाको प्रतिफललाई दिगो र निरन्तर रूपमा अगाडि बढाई आधारभूत सरसफाइ तथा स्वच्छताको अवस्थामा सुधार गर्नु पर्दछ । घोषणाको समयसम्म आउदा गर्न इच्छा भएपनि गर्न बाकी रहेको, सुधार गर्नुपर्ने महशुस भएका पक्षहरू, थप गर्नुपर्ने तथा स्तरीकरण गर्नुपर्ने कुरा थाति रहेका हुन्छन् । खुल्ला दिसामुक्त घोषणालाई दिगो, घोषणा पछिको सुविधामा पहाच तथा पूर्ण सरसफाइ अभियानलाई समयमै सफल बनाउने चाहना गाविसको रहेको छ । गाविसको सरसफाइ तथा स्वच्छताको अवस्था पहिचान, योजना तयार, स्रोत साधनको परिचालन, प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी छिटो भन्दा छिटो सफलता हासिल गर्नका लागि गाविस स्तरीय पूर्ण सरसफाइ रणनीतिक योजनाको आवश्यकता महशुस गरी यो रणनीतिक योजना तयार गरिएको छ ।

१. सोच

मिल्डुङ गाविसमा बसोबास गर्ने सम्पूर्ण बासिन्दाहरूको स्वास्थ्यमा सुधार गरी समुदायको क्षमता विकास, आर्थिक समुन्नति र वातावरण मैत्री सामाज निर्माण गर्नु रहेको छ ।

२. लक्ष्य

क) पूर्ण सरसफाइको लागि आवश्यक पर्ने विवरणहरू वडागत रूपमा वि.सं. मसान्त सम्ममा पुरा गरिने छ ।

ख).... मसान्त सम्ममा गाविसको सम्पूर्ण वडाहरू र गाविसलाई नै पूर्ण सरसफाइ तथा आनीवानी परिवर्तन भएको घोषणा गरिने छ ।

ग) मिल्डुङ गाविसलाई वि.सं..... मसान्त सम्ममा पूर्ण सरसफाइ घोषणा गरी वि.सं..... पश्चात पूर्ण सरसफाइ पश्चातको क्रियाकलापहरूको थालनी गरिने छ ।

३. उद्देश्य

यस रणनीति तयार भएपछि निम्न उद्देश्यहरू पुरा हुनेछन्:

क) खुल्ला दिसामुक्तलाई दिगो रूपमा अगाडि बढाउन सहयोग पुग्ने छ ।

ख) व्यक्तिगत, घरायसी, सस्थागत तथा वातावरणीय सरसफाइ प्रवर्द्धन हुने छ ।

ग) सस्थागत, सार्वजनिक तथा घरायसी शौचालयलाई संरचनागत रूपमा स्थायी तथा प्रयोगकर्ता मैत्री बनाउने वातावरण तयार हुने छ ।

घ) स्थानीय स्रोत तथा साधनलाई योजनागत रूपमा नियमित परिचालन गरिने छ ।

ड.) पूर्ण सरसफाइको लागि कार्य योजना तयार गरी तोकिएको समयमा नै घोषणा गरिने छ ।

४. रणनीति:

क) यस गाविसलाई वि.सं..... . मसान्त सम्ममा पूर्ण सरसफाइ घोषणा गरी पूर्ण सरसफाइको वानी ब्यबहार परिवर्तन भएको प्रमाणीकरण गर्ने ।

ख) खुल्ला दिसामुक्त पछिको अवस्थाको विश्लेषण गरी गाविसको सरसफाइ तथा स्वच्छताका अवस्था पहिचान गर्ने । गाविसमा रहेको स्रोत र साधनको पहिचान, परिचालन र परिवेश (३ प) निर्माण गर्ने ।

ग) भिवाससिसि, वडा नागरिक मञ्च, विद्यालय, स्वास्थ्य चौकी, गाविसले पूर्ण सरसफाइको अभियान अगाडि बढाउने सवैलाई समेट्नेको मुख्य जिम्मेवारी लिने ।

घ) जिविस, गाविस तथा अन्य सरोकारवाला निकायहरूले बार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट विनोजित गर्नेक्रममा पूर्ण सरसफाइ तथा आनीवानी परिवर्तनलाई प्राथमिकतामा राख्न पहल गर्ने ।

ड.) गाविसमा भएको सार्वजनिक, सस्थागत तथा विद्यालय शौचालयहरूलाई स्थायी र स्वच्छ बनाउन शौचालय संचालन तथा मर्मतका लागि विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने । साथै घरायसी शौचालयको अवस्था नियमित रूपमा सुधार गर्ने ।

च) जिल्ला र गा. वि. स. मा रहेका विभिन्न सरकारी तथा अर्ध सरकारी कार्यालयहरू, नागरिक समाज, संचार क्षेत्र तथा पत्रकार, समाजसेवी व्यक्तिहरू, राजनैतिक संगठनहरू, खानेपानी उपभोक्ता महासंघ, विद्यालय, नीजि क्षेत्र, सामुदायिक वन, महिला सञ्जाल, दलित सञ्जाल, जनजाति सञ्जाल, गैर सरकारी संस्थाहरू तथा विभिन्न निकायहरूसागको सहकार्य, समनवय, जिम्मेवरी बाडफाड गरी पूर्ण सरसफाइ अभियान लाई अघि बढाउने ।

छ) गाउ वस्ती, टोल, वडा, विद्यालयहरूले पूर्ण सरसफाइ अभियान सफल पार्न कार्य योजना सहित सक्रिय रूपमा संलग्न हुने र साथै भिवाससिसिको निर्णयलाई कार्यान्वयन गर्न जिम्मेवारी वहन गर्ने ।

ज) संस्थागत तथा संरचनागत रूपमा कार्य योजना निर्माण, बजेट व्यवस्थापन, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा समिक्षा प्राणली वनाउने ।

झ) पूर्ण सरसफाइको अभियान असहयोग गर्ने व्यक्ति, संस्था वा समूहलाई सहि दिशामा लेराउन गाविसले थप नियमहरू आवश्यकता अनुसार वनाउने र अनुमोदन गरि लागु गर्ने ।

ञ) प्रोत्साहन, सम्मान, पुरस्कारको माध्यमबाट पूर्ण सरसफाइको अभियानलाई तीव्रता दिइने छ भने दण्ड, सजाय, जरिवनाको नीतिको माध्यमबाट पूर्ण सरसफाइ अभियानमा आएको प्रतिकूल वातावरणलाई सुधार गर्ने ।

ट) समुदायको अगुवाईमा पूर्ण सरसफाइ, विस्तारित समुदायको अगुवाईमा पूर्ण सरसफाइ तथा विद्यालयको अगुवाईमा पूर्ण सरसफाइ अबधारणाहरूलाई मुख्य आधार मानी पूर्ण सरसफाइ अभियान संचालन गर्ने ।

५. कार्यनीति

क) गाविसमा संचालन गरिन सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्बन्धी क्रियाकलापहरू एकिकृत रूपमा संचालन गर्न सबै सरोकारवालाहरू बीच प्रत्येक महिनाका एकपटक बैठक वस्ने ।

ख) गाविसमा भएको स्रोत साधानको पहिचान गरि गाविसको योजना तयार तथा अद्याबधिक गर्ने ।

ग) गाविस तहको योजनालाई आधार मानी प्रत्येक वडा, विद्यालयहरूले संरचनागत रूपमा अघि बढ्ने । उनीहरूको क्षमता विकासको लागि सचेतना तथा अभिमुखीकरण गर्ने । विषयबस्तु , कार्य योजना र अनुगमनको ढाचाको वारेमा प्रष्ट पार्ने ।

घ) वडा तथा गाविस तहमा नियमित बैठक वस्ने । प्रत्येक बैठकमा कम्तीमा महिनभरि भएको प्रगति, भोग्नु परेको समस्या, सम्भावित चुनौति, सामाधानको उपाय र आगिम महिनाको लक्ष्यहरू विवरण पेश गर्ने ।

ड.) जिल्लाले निर्धारित गरेको पूर्ण सरसफाइको सूचकहरूको विवरण राख्ने, अद्याबधिक गर्ने र भिवाससिसिले यसको अवस्थाको लेखाजोखा गरि आवश्यकतानुसार थप कदम चाल्ने ।

च) गाविस स्तरीय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समिति (भिवाससिसि) को नाममा गाविसमा सरसफाइ कोष स्थापना गर्ने र कोष परिचालन गरि एकिकृत रूपमा कार्यक्रम संचालन गर्ने । यसको लागि प्रत्येक वर्ष कुन कुन संघ संस्थाले कति रकम विनियोजित गर्ने भन्ने कुरा भिवाससिसि र सरोकारवालाहरूको भेलाबाट निर्णय गर्ने ।

छ) सरसफाइ तथा स्वच्छता र शौचालय सम्बन्धी सामाग्री सजिलैसागै समयमै सस्तो र विकल्प सहित प्राप्त गर्न व्यवसायीहरूसंग सहकार्य गर्ने । गाविस हाताभित्रै प्यान, पाइप, सिमेन्ट, रड, हर्पिक, ब्रस, सावुन, टुथपेष्ट, काइयो, नेल कटर उपलब्धताको ब्यवस्था गर्ने त्यस्तैगरि सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्बन्धी स्रोत व्यक्ति, चर्पी निर्माण, रिड. तथा प्यान वनाउने मिस्त्री तयार गर्ने ।

ज) स्वास्थ्य तथा शारीरिक अध्ययन गराउने शिक्षक, गाविस सचिव, स्वास्थ्य चौकीका इन्चार्ज, गाविसमा कार्यरत बिकाससाग सम्बन्धित कर्मचारी, गैर सरकारी संस्थाको सामाजिक परिचालकहरू, महिला स्वास्थ्यकर्मी, क्लवका प्रतिनिधीहरू र यस्तै अन्य व्यक्तिहरूलाई स्रोत व्यक्ति तयार गर्ने ।

झ) वडा नागरिक मञ्चले वडा वास सिसिको भूमिका समेत निर्वाह गर्ने सो मञ्चले आ आफ्नो वडामास्थानीय स्तरका उत्प्रेरकहरू तयार तथा परिचालन गर्ने । वडा नागरिक मञ्चले वडाको

सरसफाइको नेतृत्व, कार्य योजना कार्यान्वयन, मानवीय स्रोतको परिचालन, कार्य योजना अद्यावधिक गर्ने तथा अनुगमनका कामहरू गर्ने ।

ज) भिवाससिसिससाग समन्वय गरि सम्बन्धी वडाका वडा नागरिक मञ्चले हरेक घरको सम्पूर्ण नामावली अभिलेख राखी सरसफाइ कार्ड वितरण गर्ने । पूर्ण सरसफाइ भएपछि पूर्ण सरसफाइको प्रमाणीकरण गर्न स्टीकर टास्ने । गा. वि. स.मा कुनैपनि किसिमको सेवा सुविधा र सिफारिस लिन आउदा घरमा पूर्ण सरसफाइको सूचक पुरा भए नभए वा कति वटा पुरा भएको जनाकारी लिने । तोकिएको समयसम्म पुरा भएको प्रमाण पेश नगर्ने घरधुरीहरूलाई गा.वि.स. वाट दिईने सेवा सुविधा तथा सिफारिसको सन्दर्भमासमयमै बिस्तृत छलफल गर्ने ।

ट) स्वास्थ्य चौकिमा सरसफाइ डेस्क स्थापना गर्ने र सेवा लिन आउने विरामी तथा उसको साथमा आउने परिवारका सदस्यलाई पूर्ण सरसफाइ सम्बन्धि जानकारी दिने र साथै प्रत्येक विद्यालयहरूमा सरसफाइ नमूना टेबल राखी सचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।

ठ) पूर्ण सरसफाइ घोषणाको लागि गाउ, टोल , वडाहरू बीच प्रतिस्पर्दा गराउने र घोषणा गरेको आधारमा प्रोत्साहनका व्यवस्था गर्ने । त्यस्तैगरि गा वि स स्तरीय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समितिको निर्णयानुसार अन्य पुरस्कार तथा प्रोत्साहन दिनुपर्ने व्यक्ति, संस्था वा समूह पहिचान गरि पुरस्कृत गर्ने ।

ड) पूर्ण सरसफाइ घोषणाको प्रतिवद्धता तयार पारी घोषणाको दिन सम्पूर्ण समुदायहरूलाई प्रतिवद्धता ब्यक्त गर्न लगाउने र सोही पूर्ण सरसफाइलाई स्थायीत्व दिने ।

६. स्रोत र साधनको व्यवस्थापन

क) मानवीय स्रोत साधन पहिचान र परिचालन

- गा. वि. स स्तरीय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समिति
- वडामा बडा नागरिक मञ्चहरू
- गाविस स्तरीय सञ्जालहरू
- शिक्षक शिक्षिका, विद्यार्थी, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ तथा जुनियर रेडक्रस र बाल क्लव
- गा. वि. स. भित्र रहेका सरकारी, गैर सरकारी संस्था, विकाससाग सम्बन्धी निकायहरूका प्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरू
- पूर्ण सरसफाइ सम्बन्धि उत्प्रेरकहरू
- महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका
- सामाजिक परिचालकहरू
- सहकारी संस्थाहरू
- धार्मिक तथा सास्कृतिक समूह तथा ती समूहका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरू
- स्थानीय स्तरमा गठित समूहमा आवद्ध व्यक्तिहरू (आमा समूह, महिला समूह, बालक्लव, आदि)
- राजनैतिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरू
- नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, उप शाखा एवं त्यसका सदस्यहरू
- सुरक्षा निकाय,
- दातृ निकाय र त्यससंग आवद्ध ब्यक्ति तथा संस्थाहरू

- स्थानीय तहका दक्ष मानवीय स्रोतहरू जस्तै: सिकर्मी, डकर्मीहरू, सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्बन्धी स्रोत व्यक्तिहरू
- स्थानीय व्यवसायी, व्यापारीहरू तथा निर्माण व्यवसायी
- नागरिक समाज
- संचार गृह तथा पत्रकारहरू
- सार्वजनिक यातायात कर्मचारी तथा चालकहरू

ख) आर्थिक स्रोत साधन पहिचान र परिचालन

क्र. स.	निकायहरू	वार्षिक बजेट
१	गा.वि.स.को सरसफाइ कोष	
२	गा.वि.स को वार्षिक सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्बन्धी कार्यक्रम	
३	समपुरक कोषहरू	
४	वन उपभोक्ता समिति	
५	वडाहरूवाट संकलन	
६	जरिवाना संकलन	
७	सहयोग (दान, चन्दा, पुरस्कार आदि)	
	जम्मा	

७. यस गाविसको विद्यमान चुनौती तथा अवसरहरू:

क) चुनौतीहरू

- भिवाससिसिको नियमित बैठक, कार्य योजनानुसार क्रियाकलाप संचालन, वार्षिक बजेटको वातावरण सृजना जस्ता गतिविधीमा निर्वाह गनुपर्ने भूमिका ।
- प्रत्येक घरधुरीमा भएको शौचालयको मर्मत सभार तथा स्तरोन्नती, नया निर्माण भएको घरधुरी तथा वसाइ सराइ घरधुरीमा शौचालयको सुनिश्चिता ।
- संस्थागत तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा रहेका शौचालय र सरसफाइ तथा स्वच्छताको दीगोपना गर्दै अवस्थामा सुदृढीकरण ।
- सावुन पानीले हातधुने, घरायसी पानी शुद्धिकरणका विधी अपनाई पानी पिउने तथा ब्यक्तिगत सरसफाइ कायम राख्ने सन्दर्भमा ब्यक्तिगत तहमा चेतना अभिवृद्धि ।
- गाबिस तथा वडातहमा तयार भएको कार्य योजना तथा अनुगमन प्रणालीको कार्यान्वयन र प्रभावकारिता ।
- पूर्ण सरसफाइको अभियान प्रत्येक घरदैलो, विद्यालय र संघ संस्थाहरूको संलग्नता र परिवर्तनको लागि जिम्मेवारी लिने ।
- तोकिएको समयसीमा भित्रै वडा तथा गाविसलाई पूर्ण सरसफाइयुक्त क्षेत्र घोषणा ।

ख) अवसरहरू

- गाविसमा एक चरणको सरसफाइ अभियान सफल भै खुल्ला दिसामुक्त क्षेत्र घोषणा भएको र सरसफाइ तथा स्वच्छता अभियानले निरन्तरता पाएको ।
- गाविसस्तरीय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समिति र वडामा वडा नागरिक मञ्चले वडा सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समितिको रूपमा जिम्मेवारी वहन गर्न सक्ने अवस्था रहेको ।
- गाविसभिन्न रहेको सम्पूर्ण निकायहरू खुल्ला दिसामुक्त अभियानमा सक्रिय रूपमा सहभागि भएकोले खुल्ला दिसामुक्तको दीगोपना र पूर्ण सरसफाइ तथा आनीवानी परिवर्तन सम्बन्धी जानकारी हासिल गरेको ।
- पूर्ण सरसफाइ तथा आनीवानी परिवर्तनको अभियानलाई संचालन गर्न सहयोगी निकाय र गाविसभिन्न पनि मानवीय स्रोत तयार भै सकेको ।
- स्थानीय निकाय र स्थानीय समुदायको अगुवा र अपनत्व वहन गरेकोले अभियान लामो समयसम्म व्यक्तिगत तहसम्म पुग्ने ।
- गाविसभिन्नका वासिन्दाहरूको सरसफाइ तथा स्वच्छताको सचेतनाको स्तर दिन प्रति दिन बढ्दै गएको ।
- स्वयं राष्ट्रले पनि सरसफाइ तथा स्वच्छताको विषयवस्तुलाई आधारभूत सवालको रूपमा लिई मातहतको निकायलाई सक्रिय रूपमा जिम्मेवारी वहन गर्न निर्देशन दिएको ।
- गा.वि.स.मा विभिन्न किसिमका सामुदायिक संघ संस्थाहरू, आमा समुह, बाल क्लवहरू, महिला समुहहरू तथा जातीय संगठनहरू कार्यरत रहेकाले तिनीहरूलाई सरसफाइको क्षेत्रमा परिचालन गर्न सकिने ।

द. अनुगमन र मुल्यांकन:

गाविसमा पूर्ण सरसफाइको अभियान प्रभावकारी रूपले संचालन तथा सफल बनाउन जिल्ला तह, गाविस तह, वडा तह र स्थानीय समुदायहरूको तहवाट अनुगमन गरिने छ । गाउँ स्तरीय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समितिले आवश्यकतानुसार तहगत अनुगमन तथा मुल्यांकन समिति बनाउने छ । सो समितिले नियमित अनुगमन गर्ने छ । अनुगमन तथा मुल्यांकन गर्नका लागि विधिहरू निर्धारण गरि ब्यक्तिगत, घरायसी तथा सस्थागत तहमा पूर्ण सरसफाइका सूचकहरू पुरा भए नभएको अनुगमन गर्ने छ । अनुगमनको लागि पूर्ण सरसफाइको सूचक तथा विस्तारीत सूचक सहित फारम तयार गरिने छ । अनुगमन तथा मुल्यांकन समितिले फारम भरि प्रतिवेदन तयार गर्ने छ । सोही प्रतिवेदनलाई आधारमानी आगामी दिनमा गरिने क्रियाकलापहरू निर्धारण गरिने छ ।

९. पूर्ण सरसफाइ पश्चातको क्रियाकलापहरू:

खुल्ला दिसामुक्त घोषणा पश्चात घोषणालाई दीगो बनाउने र पूर्ण सरसफाइ तथा आनीवानी परिवर्तनको अभियानलाई तीव्रता दिई पूर्ण सरसफाइयुक्त क्षेत्र बनाउनु हो । पूर्ण सरसफाइ तथा आनीवानी परिवर्तन क्षेत्र घोषणा पश्चात पनि सरसफाइ तथा स्वच्छताको अभियान सम्पन्न भएको हुँदैन । तसर्थ पूर्ण सरसफाइलाई दीगोपना र घोषणा गर्दा सूचकको रूपमा नभएको अन्य सरसफाइ तथा स्वच्छताको क्रियाकलापलाई समेट्दै वातावरण मैत्री सरसफाइ तथा स्वच्छता र अर्ध शहरमुखी विशेषताका सरसफाइ तथा स्वच्छताको अभियानलाई निरन्तरता दिनुपर्छ ।

यसको लागि शौचालयको स्तरीकरण तथा प्रयोगकर्ता मैत्री, भान्साको फोहोरवाट आफैले मल बनाउने, प्लाष्टिकलाई छुट्टै जम्मा गरी बिक्री वा निर्धारित स्थलमा जम्मा गर्ने, बैकल्पीक उर्जाको प्रयोग, फोहोर मैला व्यवस्थापन, खानेपानीको मुहान संरक्षण, पानीको गुणस्तर परिक्षण, पोखरीहरूको संरक्षण,

प्लाष्टिक भोला निषेध, स्यानिटरी ल्याण्डफिल्ड साइट, स्थानीयस्तरमै सरसफाइ सामाग्रीको व्यवस्थापन, ढलको व्यवस्था, नियमित बजेट र सस्थागत क्रियाकलाप आदि क्रियाकलापहरू अगाडि बढाइने छ ।

पूर्ण सरसफाइको लागि वडा / गाविस तहको कार्ययोजना

क्र. सं.	क्रियाकलाप	मिति/ अवधी	जिम्मेवारी	
			मुख्य	सहयोगी
१	गाविस सचिवसंग भेटघाट गरि VWASHCC को बैठकको मिति निर्धारण गर्ने			
२	VWASHCC को बैठक खुला दिसा मुक्त घोषणा पछिको अवस्थामाथि छलफल			
३	गाविसका सबै घरधुरीहरूको सरसफाइ सम्बन्धी तथ्यांक संकलन			
४	गाविसस्तरीय पूर्ण सरसफाइ सम्बन्धी कार्ययोजना निर्माण तथा जिम्मेवारी बाँडफाँड			
५	वडा नागरिक मंचको बैठक र वडा वास सि सि को जिम्मेवारी सम्बन्धी निर्णय गर्ने			
६	वडा नागरिक मंचलाई अभिमुखिकरण			
७	वडा वास सिसि/ वडा नागरिक मंचको नेतृत्वमा वडा कार्य योजना निर्माण			
८	वडा तहका पूर्ण सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्बन्धी छलफल तथा अन्तरक्रिया			
९	प्रत्येक महिनाको एक पटक VWASHCC को बैठक			
१०	प्रत्येक महिनाको एक पटक WWASHCC र वडा नागरिक मंचको बैठक			
११	राजनीतिक दल र VWASHCC बीच छलफल र कार्यक्रममा सहयोग गर्ने वातावरण बनाउने			
१२	आमा समूह, वन समूह, स्थानीय ल्कवहरू, जातीगत तथा सांस्कृतिक संजालहरू संग छलफल तथा अन्तरक्रिया			
१३	विभिन्न माध्यमबाट प्रचार प्रसार तिव्र गर्ने कार्यक्रम निर्धारण गर्ने जस्तै ; सार्वजनिक सूचना टाँस्ने, प्रचार प्रसार बोर्ड राख्ने, माईकिङ गर्ने, विद्यालयस्तरीय -याली आयोजना गर्ने, स्थानीय एफ्. एम्.को परिचालन गर्ने आदि			
१४	प्रत्येक विद्यालयमा संस्थागत वास समिति गठन गर्ने (शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावक सम्मिलित) साथै विद्यालय र विद्यार्थीको घर सम्म को दुरीलाई ध्यानमा राखि कार्य योजना तयार गर्ने			
१५	विद्यालय व्यवस्थापन समिति, अभिभावक, शिक्षक संघ र शिक्षिका, शिक्षक संग अन्तरक्रिया र अभिमुखिकरण तालिम			
१६	महिला सामुदायिक स्वस्थ स्वयंसेविका तथा नागरिक समाज संग अन्तरक्रिया			
१७	प्रत्येक विद्यालयमा विद्यालयस्तरीय वाल ल्कव गठन तथा परिचालन			
१८	विद्यालयस्तरीय वाल ल्कव संग अन्तरक्रिया			
१९	गाविसस्तरीय अनुगमन समिति गठन तथा आचारसंहिता निर्माण			
२०	वडास्तरीय अनुगमन समिति गठन तथा आचारसंहिता निर्माण			
२१	गाविसस्तरीय सम्पूर्ण कार्यालयहरूमा सरसफाइ सम्बन्धी प्रचार सामाग्री टाँस्ने			
२२	स्वास्थ्य सेवा प्रदायकहरूद्वारा घरदैलो कार्यक्रम महिनाको एक पटक			
२३	प्रत्येक महिनामा कम्तिमा एक पटक शिक्षक,विद्यार्थी र सचालक समिति द्वारा विद्यालय सेवा क्षेत्रमा घर दैलो कार्यक्रम			
२४	प्रत्येक महिना प्रत्येक वडाले पूर्ण सरसफाइको सूचक कुन कुन घरले पुरा गरे गरेनन् तथ्यांक अध्यावधिक गर्ने			
२५	प्रत्येक महिनामा संकलन गरेको तथ्यांक सार्वजनिक स्थल र गाविसमा टाँस्ने			
२६	प्रत्येक वडा र गाविसको पूर्ण सरसफाइको घोषणा गर्ने मिति उल्लेख गर्ने			
२७	सर्व प्रथम पूर्ण सरसफाइ क्षेत्र घोषणा गर्ने वडा तथा विद्यालयलाई सम्मान र कदर			

२८	सरसफाइ परिचयपत्र वितरण			
२९	पूर्ण सरसफाइ घोषणा पश्चातको बारेमा बैठक बस्ने	२०७३ बैशाख		

पूर्ण सरसफाइ घोषणा प्रक्रिया

